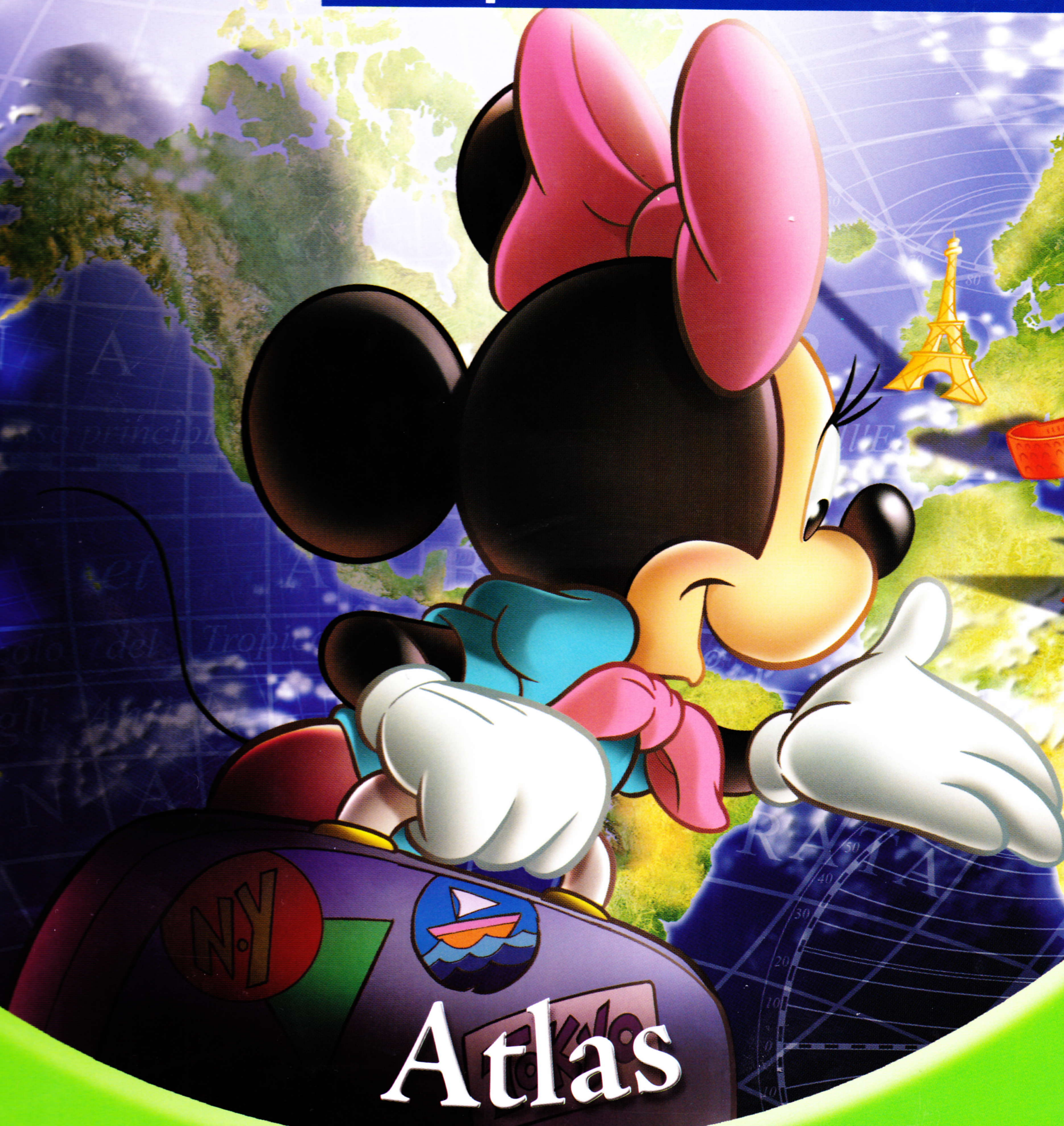
Disney

ENCICLOPEDIA

Ediție de LUX

9

Descoperă lumea distrându-te!



Atlas

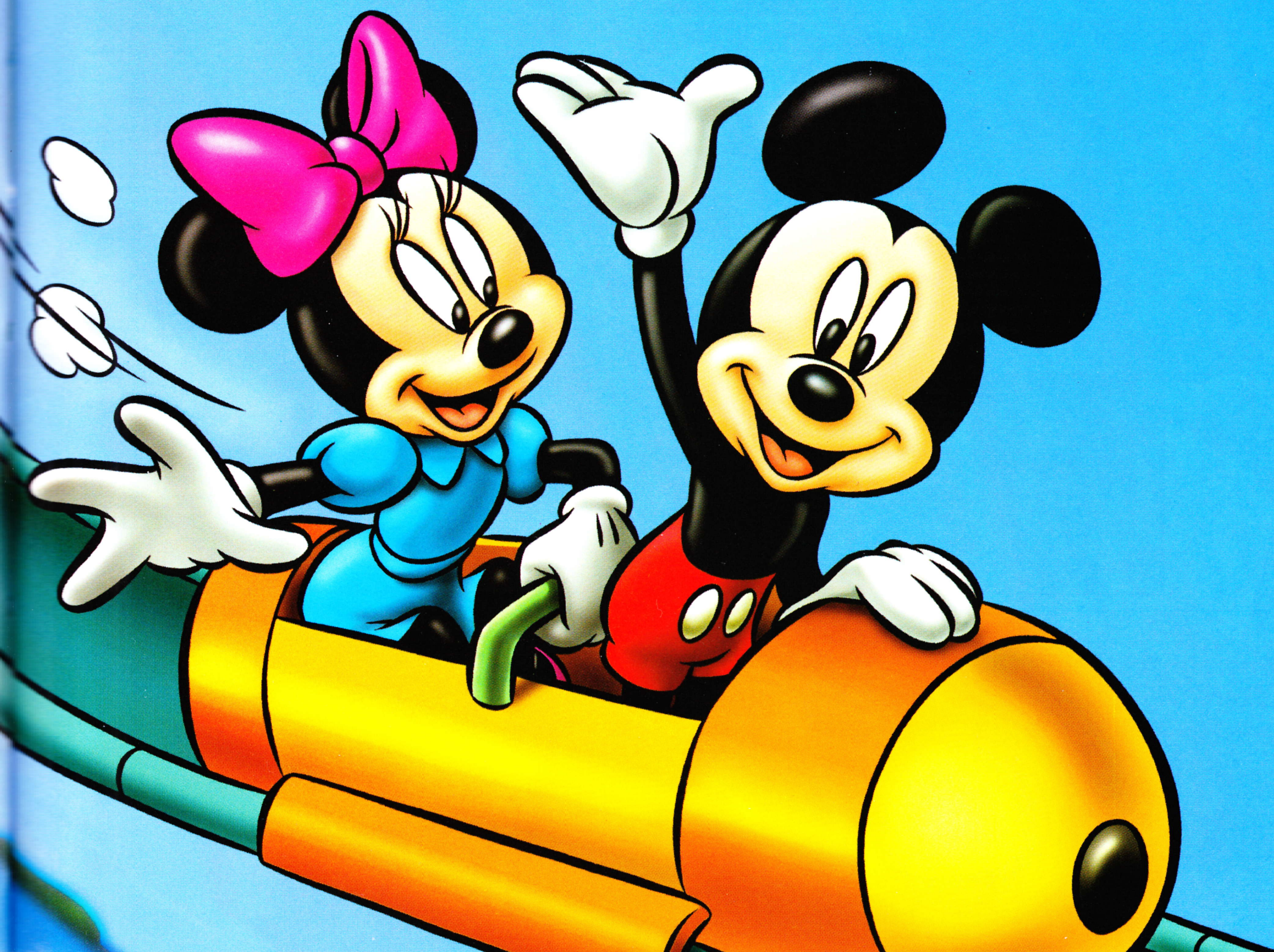
DeAGOSTINI

Disney

ENCICLOPEDIA

Descoperă lumea distrându-te!

Atlas





Cuprins

Introducere în „Atlas” 9

Hărțile 10
Lumea 12
Italia 14
Europa de Nord 16
Europa de Vest și Centrală 18
Europa de Est 20
Rusia 22
Orientul Mijlociu 24
Asia Centrală 26
Regiunea indiană 28
Regiunea Chinei 30
Japonia 32
Asia de Sud-Est 34
Africa de Nord 36
Africa Centrală 38
Canada 40
Statele Unite ale Americii 42
America Centrală 44
Nordul Americii de Sud 46
Sudul Americii de Sud 48
Australia 50
Noua Zeelandă 52
Regiunile polare 54

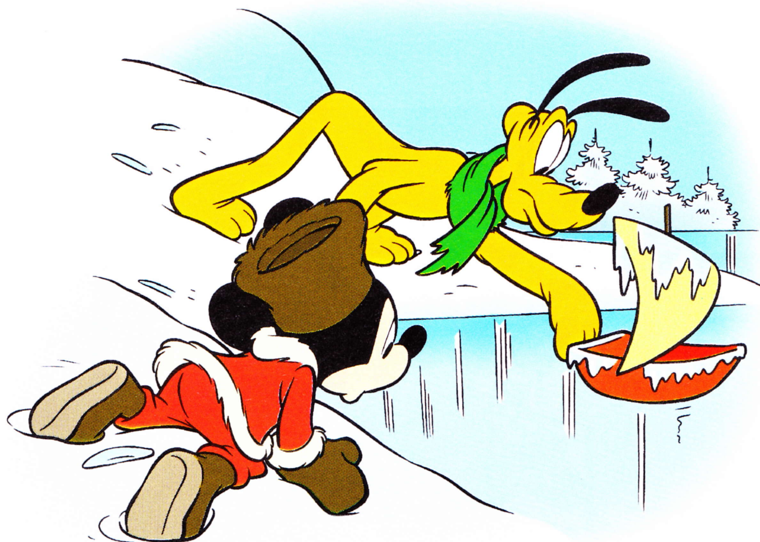
Glosar de cuvinte-cheie 56
Index 58

INTRODUCERE ÎN

Atlas

Sapte continente, mii de insule, mai mult de 190 de țări: și totul pe o hartă geografică! Hărțile, imagini ale lumii fascinante și bogate în informații, care ne spun unde se găsește un loc anume sau la ce trebuie să te aștepți când ajungi acolo.

Hărțile geografice sunt fără îndoială cele mai utile reprezentări ale lumii: descriu lumea naturală, alcătuită din deșerturi, râuri și munți și ne ajută să înțelegem cum trăiesc oamenii, dacă aceștia locuiesc în orașe aglomerate sau pe câmpii întinse.



Hărțile

Hărțile geografice reprezintă un fel de portret al suprafețelor terestre, desenat din cer, cu imagini clare și simple, astfel încât să fie citite cu ușurință. În trecut, acestea erau desenate după ce se efectuau măsurători precise fie pe mare, fie pe uscat, în timp ce astăzi se obțin cu ajutorul fotografiilor făcute din aer sau din spațiu.

Legenda hărților

Paris	Capitală
Bonn	Oraș important
	Graniță internațională
	Teritoriu de graniță
Tamisa	Râu
Lacul Ciad	Lac
K2 ▲	Munte
Sahara	Deșert
CHINA	Națiune
IS. KERMADEC (N.Z.)	Teritoriu dependent
KENYA	Națiune în afara suprafeței pusă în evidență

CONSTRUIREA PLANISFEREI

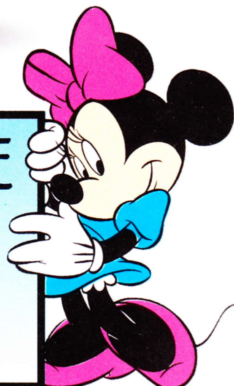
1 Reprezentarea cartografică a lumii mai exactă este globul, care reproduce forma adevărată a Pământului. Pentru a reprezenta lumea în plan, pe hârtie, globul trebuie turtit.





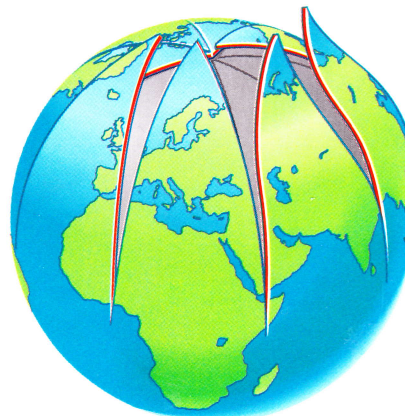
Tăierea cojii unei portocale în fâșii te va ajuta să înțelegi cum sunt realizate hărțile geografice





DATE ULUITOARE

★ **Aproape trei sferturi din suprafața Terrei sunt acoperite de apă.**



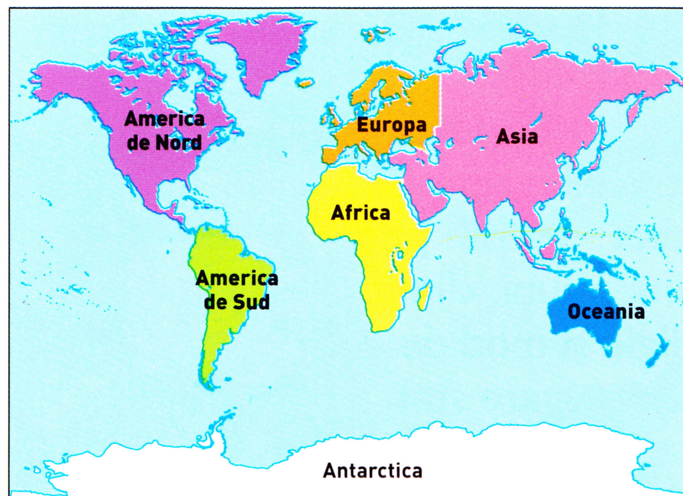
2 Imaginați-vă că globul pământesc ar fi o portocală. Dacă îi tai coaja în părți egale, vei obține fragmente de formă ovală, care se restrâng spre partea de sus și spre cea de jos.



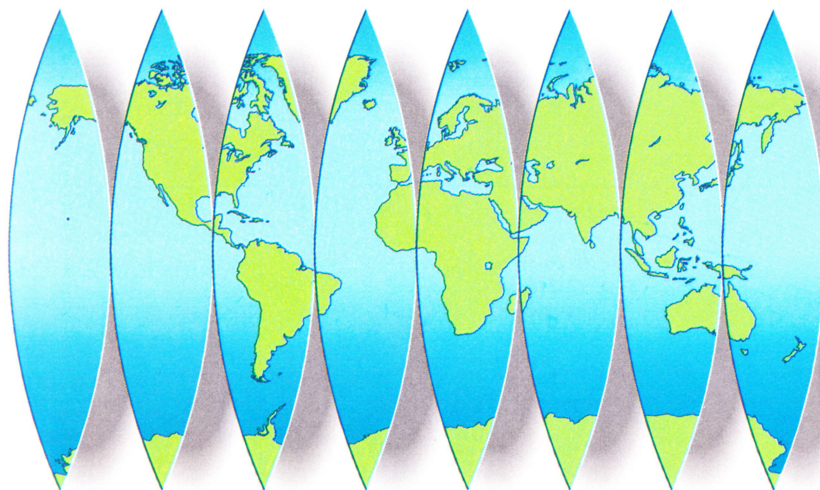


CELE ȘAPTE CONTINENTE

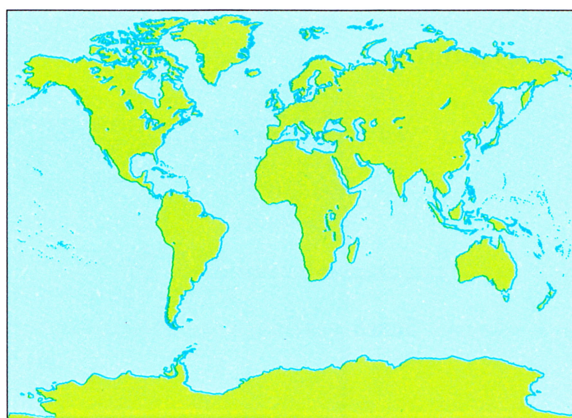
Lumea este împărțită în șapte blocuri de pământ, dintre care cel mai mare este Asia și cel mai mic, Oceania. Europa este unită cu Asia, formând Eurasia. Și Antarctica este un continent: sub stratul gros de gheață se află de fapt pământ.



3 Fragmentele pot fi întinse pe o suprafață plană: vei observa că există spații goale mari în părțile de sus și de jos ale fiecărei secțiuni.



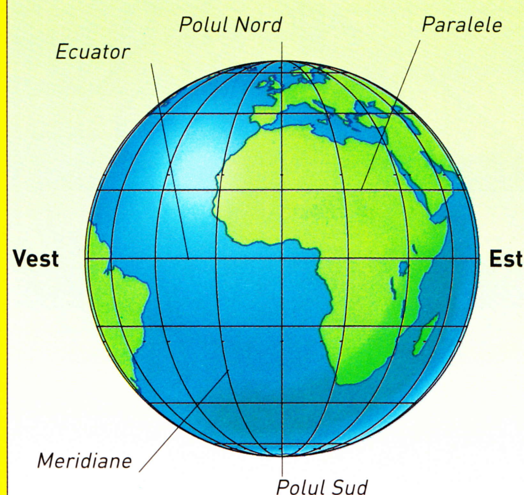
4 Aceste zone libere pot fi umplute astfel, încât părțile să se unească pentru a forma un dreptunghi; acesta reprezintă întinderile de pământ și de mări mai mari decât sunt acestea în realitate.



Planisferă: reprezentarea planetei Terra

LONGITUDINE ŞI LATITUDINE

Cartografii împart lumea folosind o serie de linii: Unele (meridianele) unesc Polul Nord cu Polul Sud şi se folosesc pentru calcularea longitudinii; altele (paralelele) pornesc de la vest la est şi sunt folosite pentru a calcula latitudinea. Paralela centrală este Ecuatorul.





CAUTĂ ŞI DESCOPERĂ
PLANETA PĂMÂNT: pp. 16-17
SPAȚIUL COSMIC: pp. 20-21



Lumea

În lume există peste 190 de state, diferite prin formă, dimensiuni, climă, limbă, religie și mod de viață. Cel mai mare stat este Rusia, urmat de Canada și de China. Unele dintre cele mai mici, precum insula Nauru din Oceanul Pacific, sunt mici petice de pământ. Cele patru oceane (Pacific, Atlantic, Indian, Arctic) sunt întinderi enorme de apă sărată împărțite în mai multe mări mici, precum Marea Caraibilor, care face parte din Oceanul Atlantic.

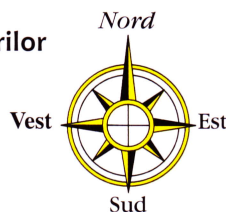
GROENLAN
KALAALL
NUNAAT
CANADA
OCEANUL ATLANTIC
STATELE UNITE ALE AMERICII
REP. DOMINICANA
SAINT KITTS ȘI NEVIS
TAHITI
ANTIGUA ȘI BARBUDA
BAHAMAS
MEXIC
CUBA
JAMAICA
DOMINICA
SANTA LUCIA
BARBADOS
SAINT VINCENT ȘI GRENADINE
GRANADA
TRINIDAD-TOBAGO
BELIZE
GUATEMALA
HONDURAS
EL SALVADOR
NICARAGUA
COSTA RICA
PANAMA
ARUBA
VENEZUELA
COLUMBIA
ECUADOR
GUYANA
SURINAM
GUYANA FRANCEZĂ
OCEANUL PACIFIC
PERU
BRAZILIA
BOLIVIA
PARAGUAY
CHILE
URUGUAY
ARGENTINA



Citirea hărților

Roza vânturilor, care indică nordul, sudul, estul și vestul, ne ajută să stabilim direcția, în timp ce scara grafică, care menționează câți kilometri reprezintă segmentul ales ca unitate de măsură pe hartă, ajută la calcularea dimensiunilor unei zone.

Roza vânturilor



0 4800 km

Scară grafică

CĂLĂTORIA ÎN JURUL LUMII

Din România poți călători către Europa de Nord și apoi către vest. Vei cunoaște Asia, Orientul Mijlociu, Africa, America de Nord și de Sud și în cele din urmă Oceania și regiunile polare.

OCEANUL ARCTIC
ISLANDA
NORVEGIA
DANEMARCA
SUEDIA
FINLANDA
MAREA BRITANIE
RUSIA
POLONIA
ESTONIA
LETONIA
LITUANIA
REP. CEHĂ
BELARUS
SLOVACIA
IRLANDA/EIRE
OLANDA
BELGIA
LUXEMBURG
LIECHTENSTEIN
ELVEȚIA
ANDORRA
GERMANIA
AUSTRIA
FRANȚA
MONACO
SAN MARINO
UCRAINA
UNGARIA
MOLDOVA
SLOVENIA
CROAȚIA
ROMÂNIA
BULGARIA
SERBIA
MACEDONIA
TURCIA
PORTUGALIA
SPANIA
ITALIA
VATICAN
BOSNIA HERTEGOVINA
MALTA
ALBANIA
GRECIA
CIPRU
LIBAN
SIRIA
ISRAEL
IORDANIA
IRAK
IRAN
KUWAIT
BAHREIN
QATAR
ARABIA SAUDITĂ
'OMAN
EMIRATELE ARABE UNITE
YEMEN
GEORGIA
AZERBAIDJAN
ARMENIA
KAZAHSTAN
UZBEKISTAN
TURKMENISTAN
KÂRGÂSZTAN
TADJIKISTAN
AFGHANISTAN
PAKISTAN
NEPAL
BHUTAN
INDIA
BANGLADESH
MYANMAR
THAILANDIA
CAMBODGIA
VIETNAM
LAOS
SRI LANKA
MALDIVE
RUSIA
MONGOLIA
CHINA
COREEA DE NORD
COREEA DE SUD
JAPONIA
TAIWAN
FILIPPINE
BRUNEI
MALAEZIA
SINGAPORE
INDONEZIA
PAPUA NOUA GUINEE
PALAU
STATUL FEDERATIV MICRONEZIA
MARSHALL
NAURU
KIRIBATI
SALOMON
TUVALU
SAMOA
VANUATU
FIJI
TONGA
AUSTRALIA
NOUA ZEELANDĂ
OCEANO PACIFICO
Tropicul Racului
Ecuator
Tropicul Capricornului
MAROC
TUNISIA
ALGERIA
LIBIA
EGIPT
SAHARA OCCIDENTALĂ
MAURITANIA
MALI
NIGER
CIAD
SUDAN
ERITREA
DJIBUTI
ETIOPIA
SOMALIA
SENEGAL
GAMBIA
CAPUL VERDE
GUINEEA
GUINEEA BISSAU
SIERRA LEONE
LIBERIA
CÔTE D'IVOIRE
GHANA
BURKINA
TOGO
BENIN
NIGERIA
REPUBLICA CENTRAFRICANĂ
CAMERUN
GABON
CONGO
REP. DEM. CONGO
GUINEEA ECUATORIALĂ
SAO TOME ŞI PRINCIPE
KENYA
UGANDA
RWANDA
BURUNDI
TANZANIA
SEYCHELLES
MALAWI
MOZAMBIC
COMORE
ANGOLA
ZAMBIA
NAMIBI
MADAGASCAR
MAURITIUS
ZIMBABWE
SWAZILAND
BOSTWANA
LESOTHO
AFRICA DE SUD
OCEANUL INDIAN
OCEANUL ATLANTIC
ANTARCTICA



DATE ULUITOARE

★ Suprafața Rusiei este de 39 de milioane de ori mai mare decât cea a minusculului stat-oraș Vatican.



CAUTĂ ŞI DESCOPERĂ

Informații suplimentare referitoare la regiunile pământului ilustrate aici pot fi găsite în volumul **POPOARELE LUMII**.

1

Italia

2 Italia este o peninsulă îngustă și lungă ce se întinde de la nord la sud pe 1269 kilometri. Înconjurată din trei părți de mări (Ligurică, Tireniană, Ionică și Adriatică). include cele două insule principale din Marea Mediterană (Sicilia și Sardinia). Alpii, în nord, și Apeninii, de-a lungul peninsulei, sunt cele două lanțuri muntoase principale din teritoriu.

3

4



5

Cu ai săi 4807 m, Mont Blanc este cel mai înalt vârf din Europa

6

Capra Ibex trăiește în Parcul Național Gran Paradiso, din munții Apenini

ELVEȚIA
FRANȚA
Mont Blanc 4807
Aosta
VALLE D'AOSTA
Alpii Centrali
Alpii Occidentali
Torino
Milano
LOMBARDIA
Po
PIEMONT
Munții Ape
LIGURIA
Genova
EMILIA
MAREA LIGURICĂ
TOSCANA
0 400 km
ITA
CORSICA
SARDINIA
Cagliari
M
TIR
MAREA MED

Nuraghe este un turn de apărare din piatră tipic Sardiniei din era preistorică

Colosseum-ul putea găzdui 50 000 de spectatori

DATE ULUITOARE

★ La sfârșitul erei neozoice, cu un milion de ani în urmă, Câmpia Padului (Padana) era o mare întinsă. Aluviunile transportate de fluviul Po, rezultate și din topirea ghețarilor alpini, au format câmpia.

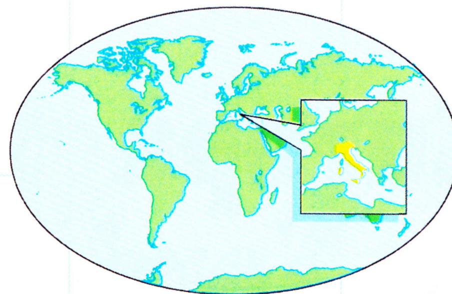
7



8

Pantelleria
Insula Pantelleria
0 10 km

A B C D E



Domul din Milano are mii *de turnulețe din marmură*

Floarea reginei înflorește *pe munții înalți calcaroși*

AUSTRIA

SLOVENIA

-ALTO ADIGE

TRENTINO

Trento

Alpii Orientali

FRIULI-VENEZIA GIULIA

Trieste

VENEZIA

Veneția

ROMAGNA

Bologna

SAN MARINO

Firenza

MARCHE

Ancona

Perugia

UMBRIA

Munții Apenini Centrali

ABRUZZO

L Aquila

Lupul este *o specie protejată în Italia*

MAREA ADRIATICĂ

Tevere

Roma

VATICAN

LAZIO

MOLISE

Campobasso

Apeninii

PUGLIA

Bari

Trulli caracteristice *localității Alberobello*

CAMPANIA

Napoli

Potenza

Vezuviu

BASILICATA

Sudici

MAREA IONICĂ

MAREA TIRENIANĂ

Pește spadă

Catanzaro

CALABRIA

N V E S

Palermo

Păpușile, marionete *siciliene, îi reprezintă pe pelerinii lui Carol cel Mare*

SICILIA

Teatrul grec din Siracuza



F G H I J

PERLA GOLFULUI

Napoli înseamnă „oraş nou". A fost denumit astfel de către anticii fondatori greci. Conform legendei, pe malurile golfului pe care se află Napoli, locuia o sirenă, Partenope: acesta a fost şi numele satului primitiv.



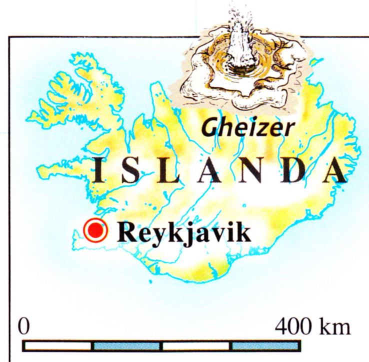
Golful Napoli și Vezuviul

DIMENSIUNILE REGIUNILOR

Regiune	Suprafața
PIEMONTE	25 402 km^2
LOMBARDIA	23 844 km^2
VALE D'AOSTA	3 263 km^2
TRENTINO-ALTO ADIGE	13 607 km^2
VENETO	18 399 km^2
FRIULI - VENEZIA GIULIA	7 858 km^2
LIGURIA	5 442 km^2
EMILIA-ROMAGNA	22 124 km^2
TOSCANA	22 993 km^2
UMBRIA	8 456 km^2
MARCHE	9 694 km^2
LAZIO	17 237 km^2
ABRUZZO	10 763 km^2
MOLISE	4 438 km^2
CAMPANIA	13 590 km^2
PUGLIA	19 358 km^2
BASILICATA	9 992 km^2
CALABRIA	15 080 km^2
SICILIA	20 711 km^2
SARDINIA	24 090 km^2

CAUTĂ ŞI DESCOPERĂ
POPOARELE LUMII: pp. 14-15

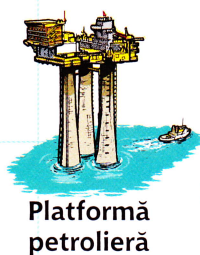
Europa de Nord



Europa de Nord este alcătuită în cea mai mare parte din Peninsula Scandinavă, dar cuprinde și Finlanda în est, Danemarca în sud și Islanda în nordul Oceanului Atlantic. Nordul extrem depășește Cercul Polar Arctic, unde iarna e întuneric toată ziua, iar vara soarele nu apune niciodată: de aceea este numită „Țara soarelui de la miezul nopții".



Fiordurile sunt văi săpate de ghețari în coastele Norvegiei



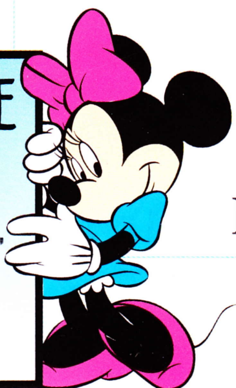
Platformă petrolieră

Cercul polar arctic
Oceanul Atlantic
NORVEGIA
SUEDIA
DANEMARCA
Schi
Hârtia este *produsă transformând lemnul în pastă*
Trondheim
Jutunheimen
Glittertind
Municipiu
Bergen
Oslo
Uppsala
Stockholm
Stavanger
Golf
Bisericile erau *construite în totalitate din lemn încă de acum o mie de ani*
Skagerrak
Mica Sirenă
Kattegat
Marea Nordului
Arhus
Copenhaga
Kristianstand
Malmo
Mar
GERMANIA
POLONIA

1 2 3 4 5 6 7 8
A B C D E

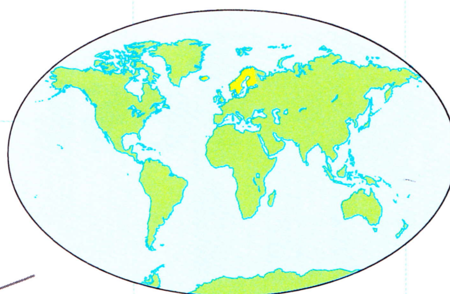
DATE ULUITOARE

★ Pe coastele Norvegiei există atâtea fiorduri încât, dacă acestea ar fi fost drepte, ar fi acoperit jumătate din circumferința Pământului.

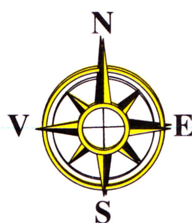




Laponii, al căror *nume național este Sami, cresc reni pentru lapte, carne și piele*



Lemnul *pădurilor este utilizat pentru o largă varietate de produse*





DIMENSIUNILE STATELOR

DANEMARCA
Suprafața: 43 094 km^2

FINLANDA
Suprafața: 338 145 km^2

ISLANDA
Suprafața: 102 819 km^2

NORVEGIA
Suprafața: 323 758 km^2

SUEDIA
Suprafața: 449 964 km^2

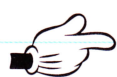


Pentru a produce hârtie și creioane se utilizează lemnul

CAUTĂ ȘI DESCOPERĂ
PLANETA PĂMÂNT: pp. 48-49
COMUNICAȚIILE: pp. 22-23

F G H I J

Europa de Vest și Centrală



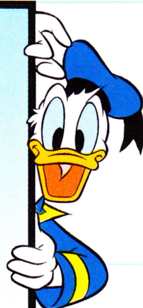
Timp de secole, această parte a Europei a fost una din regiunile cele mai avansate din punct de vedere economic și tehnic, sediul primelor industrii moderne din lume. Solul fertil și clima blândă și umedă, au facilitat dezvoltarea creșterii animalelor și producției de lactate, dar și a culturilor de cereale și cartofi.



Sondă utilizată pentru săparea tunelului Canalul Mânecii, care unește Marea Britanie de continent

DATE ULUITOARE

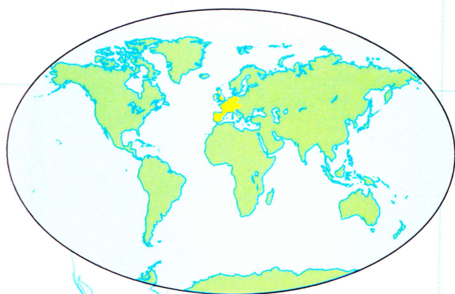
★ În anul 218 d.Hr., generalul african Hannibal, trecând prin Spania, a condus împotriva Romei o armată, traversând în parte munții Pirinei și Alpi pe spatele unui elefant.



Insulele Shetland
Platformă petrolieră
SCOȚIA
Aberdeen
IRLANDA DE NORD
Glasgow
Edinburgh
Belfast
Vacă de lapte
Marea Nordului
IRLANDA/EIRE
Dublin
Liverpool
Manchester
MAREA BRITANIE
ANGLIA
ȚARA GALILOR
Cardiff
Londra
Tamisa
Dover
Calais
Lille
Canalul Mânecii
Senna
Paris
Turnul Eiffel
Nantes
Loira
FRANȚA

TGV (Train à Grande Vitesse, tren de mare viteză) face legătura între orașele principale din Franța

Golful Biscaya
Bordeaux
Santander
Santiago de Compostela
Bilbao
Pirinei
Perpignan
ANDORRA
Ebru
Duero
Sagrada Familia
Barcelona
PORTUGALIA
Madrid
Tajo
Toledo
Lisabona
SPANIA
Mallorca
Ibiza
Guadalquivir
Dansatoare de flamenco
Cádiz
Grenada
Malaga
Gibraltar





DANEMARCA
OLANDA
Hamburg
Elba
Poarta Brandenburg
Amsterdam
Berlin
GERMANIA
POLONIA
Reno
Haga
Leipzig
Köln
Bonn
Bruxelles
REP. CEHĂ
Frankfurt
SLOVACIA
LUXEMBURG
Viena
BELGIA
Dunărea
München
AUSTRIA
Salzburg
UNGARIA
Graz
Zurich
LIECHENSTEIN
Berna
ELVEŢIA
Alpi
SLOVENIA
Geneva
Trieste
Mont-Blanc
Milano
Veneţia
Torino
Po
SAN MARINO
Rodano
Apenini
Avignon
MONACO
Nisa
Marsilia
ITALIA
Corsica
Roma
VATICAN
Napoli
Insulele Baleare
Sardinia
Minorca
Cagliari
Palermo
Etna
Sicilia
Marea Mediterană
Valleta
MALTA

F G H I J

DIMENSIUNILE STATELOR

ANDORRA
Suprafaţa: 468 km²

AUSTRIA
Suprafaţa: 83 871 km²

BELGIA
Suprafaţa: 30 528 km²

ELVEŢIA
Suprafaţa: 41 285 km²

FRANŢA
Suprafaţa: 543 965 km²

GERMANIA
Suprafaţa: 357 093 km²

IRLANDA
Suprafaţa: 70 273 km²

ITALIA
Suprafaţa: 301 312 km²

LIECHTENSTEIN
Suprafaţa: 160 km²

LUXEMBURG
Suprafaţa: 2 586 km²

MALTA
Suprafaţa: 315,6 km²

MAREA BRITANIE
Suprafaţa: 242 514 km²

MONACO
Suprafaţa: 1,95 km²

OLANDA
Suprafaţa: 41 528 km²

PORTUGALIA
Suprafaţa: 92 152 km²

SAN MARINO
Suprafaţa: 61,19 km²

SPANIA
Suprafaţa: 505 957 km²

VATICAN
Suprafaţa: 0,44 km²

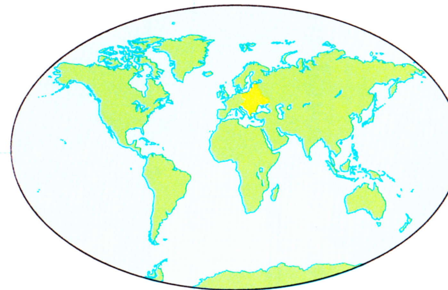
0 400 km



Îngheţata a fost introdusă *în Italia de Marco Polo, care a descoperit-o în călătoriile sale în China*

CAUTĂ ŞI DESCOPERĂ
MIJLOACE DE TRANSPORT: p. 53
LOCURI CELEBRE: p. 43

Europa de Est





Cea mai mare parte din Europa de Est este alcătuită dintr-o câmpie enormă, odată acoperită de
1 păduri, în prezent despădurită, pentru a obține terenuri cultivabile cu grâu, porumb, sfeclă de zahăr și cartofi. În sud, în jurul Mării Mediterane și al Mării Negre, clima estivală foarte caldă face ca zonele litorale
2 să devină renumite destinații de călătorie. În schimb, în nord, verile sunt mai calde, dar iernile foarte aspre.

DIMENSIUNILE STATELOR

ALBANIA
Suprafața: 28 748 km²

BELARUS
Suprafața: 207 600 km²

BOSNIA ȘI HERȚEGOVINA
Suprafața: 51 200 km²

BULGARIA
Suprafața: 110 970 km²

REPUBLICA CEHĂ
Suprafața: 78 866 km²

CROAȚIA
Suprafața: 56 594 km²

ESTONIA
Suprafața: 45 227 km²

GRECIA
Suprafața: 131 957 km²

LETONIA
Suprafaa: 64 589 km²

LITUANIA
Suprafața: 65 300 km²

MACEDONIA
Suprafața: 25 713 km²

REPUBLICA MOLDOVA
Suprafața: 33 843 km²

MUNTENEGRU
13 812 km²

POLONIA
Suprafața: 312 685 km²

ROMÂNIA
Suprafața: 238 391 km²

SERBIA
Suprafața: 88 361 km²

SLOVACIA
Suprafața: 49 034 km²

SLOVENIA
Suprafața: 20 273 km²

UCRAINA
Suprafața: 603 700 km²

UNGARIA
Suprafața: 93 030 km²

3

4



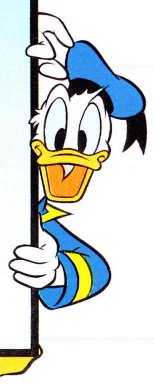
Dunărea traversează zece state și patru capitale înainte de a se vărsa în Marea Neagră

5



DATE ULUITOARE

★ Mai mult de două cincimi din producția mondială de paprică aparține Ungariei, iar orașul Kalocsa, din sudul țării, are dedicat un muzeu acestui tip de mirodenie.



0 400 km

6

7

8

9

10

POLONIA

BELARUS

RUSIA

UCRAINA

REP. CEHĂ

SLOVACIA

AUSTRIA

UNGARIA

SLOVENIA

ITALIA

CROAŢIA

BOSNIA-HERŢEGOVINA

MUNTENEGRU

SERBIA

ROMÂNIA

REP. MOLDOVA

BULGARIA

MACEDONIA

ALBANIA

GRECIA

TURCIA

Varşovia, Lodz, Wroclaw, Cracovia, Praga, Brno, Bratislava, Budapest, Ljubljana, Zagreb, Belgrad, Sarajevo, Split, Dubrovnik, Tirana, Skopje, Sofia, Bucureşti, Braşov, Chişinău, Odessa, Sevastopol, Kiev, Thessaloniki, Atena

Odra, *Elba*, *Vistula*, *Nipru*, *Dunărea*

Transilvania

Crimeea

Marea Azov

Marea Neagră

Marea Adriatică

Marea Ionică

Marea Egee

CRETA

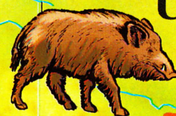
N, V, E, S



Catedrala Sf. Vit



Catedrala Sfânta Sofia



Mistreţul populează pădurile și este vânat pentru carne



Grâu



Caviar

Schi



Trandafirii sunt *cultivaţi pentru a obţine parfumuri și arome alimentare*



Siderurgia este principala activitate industrială în multe state din Europa de Est



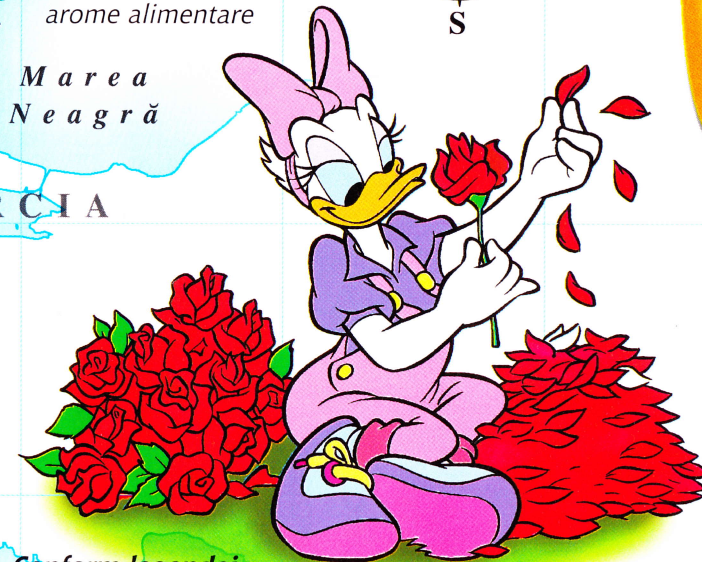
Măsline



Barcă cu pânze

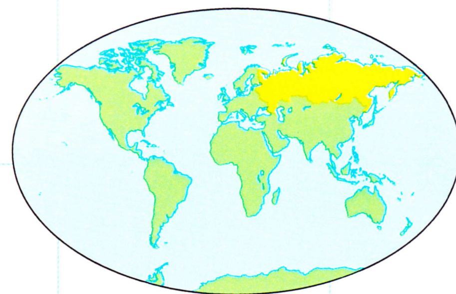


Conform legendei, *palatul lui Cnosos, astăzi în ruine, a fost construit acum 3 500 de ani pentru regele Minos*



CAUTĂ ŞI DESCOPERĂ

MIJLOACE DE TRANSPORT: pp. 22-23
LOCURI CELEBRE: p. 49



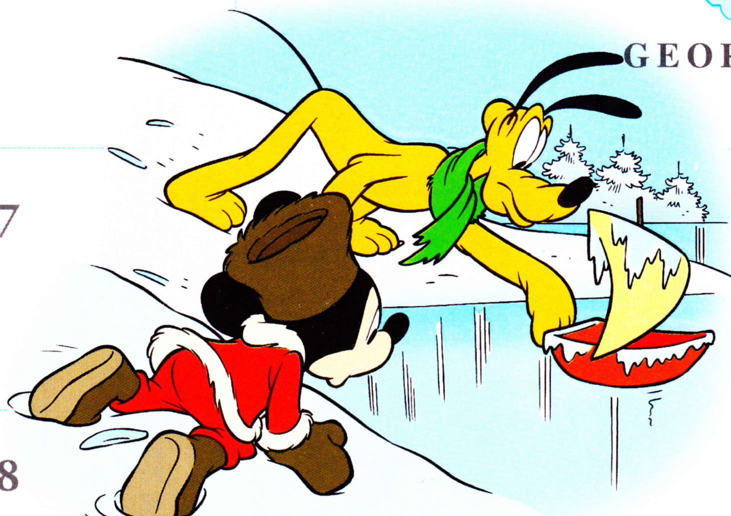
Rusia

2


Rusia este cea mai mare țară din lume: ocupă o treime din Asia și o treime din Europa. Cea mai mare parte din Rusia asiatică, o enormă întindere de păduri și
3 mlaștini acoperite de zăpadă și gheață o mare parte din an, se numește Siberia. Mai la sud, de-a lungul „căii ferate transsiberiene", se ivesc orașe mari, centre ale
4 industriei siderurgice, mecanice, chimice și pentru procesarea cărbunelui. Timp de aproximativ 70 de ani, Rusia a fost centrul
5 Uniunii Sovietice.



DIMENSIUNILE STATULUI RUSIA
Suprafață: 17 075 400 km²

6
7




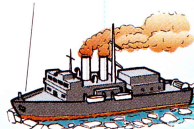
Lacul Baikal îngheață în ianuarie și rămâne înghețat până în mai

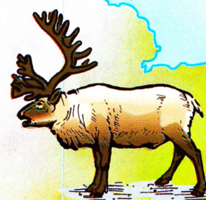
8



În Rusia, iernile sunt foarte aspre și oamenii trebuie să se îmbrace gros

Navele spărgătoare de *gheață mențin practicabile rutele marine deschizând căi printre ghețari*





Ren

OCEANUL ARCTIC

Marea Bering

OCEANUL PACIFIC

Pen. Kamceatka

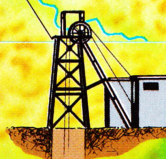
Cărbunii și metale precum *fierul constituie importante bogății naturale ale Rusiei*



Lup siberian

Vulpea albă capătă *această culoare pe timpul iernii, pentru a se camufla*





Lena

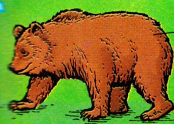
ASIA

Siberia

Iakutsk

Marea Ohotsk

Insulele Kurile



Ursul brun se hrănește *cu fructe de pădure. Se folosește de ghearele ascuțite pentru a dezgropa rădăcini și tuberculi*

Jenisey

Ob

Angara

Calea ferată transsiberiană este *o linie feroviară că face legătura între Moscova și Vladivostok, pe o lungime de 9 300 km*

Calea Ferată Transsiberiană



Sahalin

Tomsk

Novosibirsk

Habarovsk

Amur

Lacul Baikal

Irkutsk

CHINA

JAPONIA

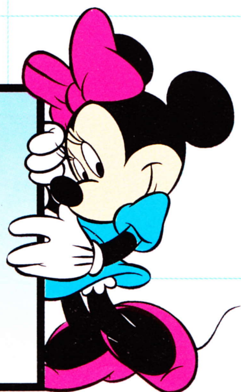


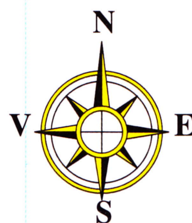
Focă siberiană

MONGOLIA

Vladivostok

Marea Japoniei





DATE ULUITOARE

★ Lacul Baikal, care deține o cincime din apele dulci ale lumii, este cel mai adânc lac de pe Terra (1 620 m).

CAUTĂ ȘI DESCOPERĂ

MAMIFERELE: pp. 26-27

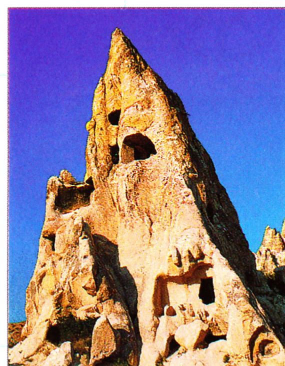
MIJLOACE DE TRANSPORT: pp. 48-49

F G H I J

Orientul Mijlociu

Cea mai mare parte a teritoriului Orientului Mijlociu este acoperită de deșert, arid și torid, unde supraviețuiesc puține plante. În țările mai calde, unicele zone verzi sunt oazele și pământurile cultivate de-a lungul râurilor, absente în Arabia Saudită. În ciuda climei, unele state din Orientul Mijlociu, precum Arabia Saudită și Kuwait, sunt foarte bogate datorită uriașelor zăcăminte de petrol.

Sfânta Sofia, *construită ca biserică creștină, a fost mai târziu transformată în moschee*



În Cappadocia, în Turcia centrală, există case săpate în roca vulcanică fărâmicioasă

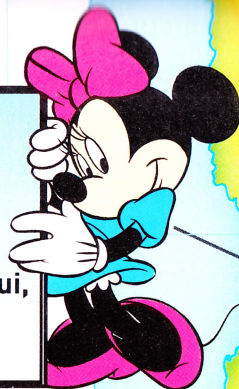
Domul de Piatră *este un sanctuar islamic ridicat pe un loc sacru atât pentru evrei, cât și pentru musulmani*

Minaretă în spirală *a Marii Moschei din Samara*

6

DATE ULUITOARE

★ Marea Moartă este cel mai adânc punct al uscatului, precum și marea cea mai sărată.



7

ARABIA SAUDITĂ

IRAN

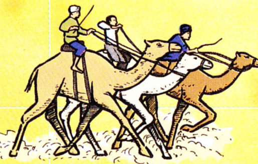
Basra

KUWAIT

Al Kuwait



În Kuwait, prețioasa *apă dulce, obținută prin desalinizarea apei de mare, este conservată în turnuri de apă*



Cursă de cămile

Medina

Tropicul Racului

Golful Arabic/Persic

Manama

BAHREIN

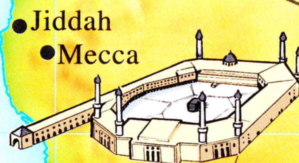
Riyadh

Jiddah

Mecca

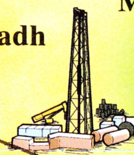
QATAR

Doha





Palmier



Puț petrolier

Marea Roșie

Strâmtoarea Ormuz



Petrolier

Dubai

Abu Dhabi

8



Marea Moschee este *cel mai important loc sacru al Islamului, loc de pelerinaj pentru mii de credincioși în fiecare an*

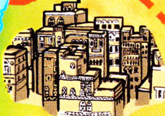
Petrolul din subsolul *deșertului reprezintă una din principalele surse de bogăție din Yemen*

EMIRATELE ARABE UNITE

Golful Oman

Mascate

Case pictate



Rub' al Khali (Ar Rimal = Nisipurile)

9

OMAN



San'a

YEMEN

Antilopă

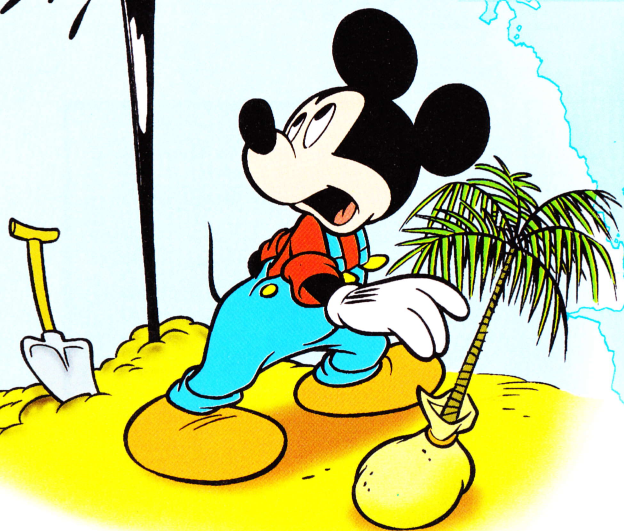
Șalălah

Marea Arabiei

Aden

0 800 km

10

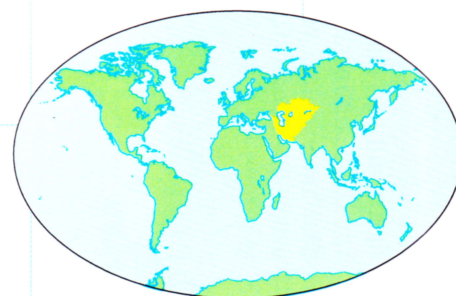


DIMENSIUNILE STATELOR

ARABIA SAUDITĂ Suprafața: 2 149 600 km²	**IORDANIA** Suprafața: 88 778 km²	**LIBAN** Suprafața: 10 400 km²	**TURCIA** Suprafața: 783 562 km²
BAHRAIN Suprafața: 728 km²	**IRAK** Suprafața: 434 128 km²	**OMAN** Suprafața: 309 500 km²	**YEMEN** Suprafața: 527 968 km²
CIPRU Suprafața: 5896 km²	**ISRAEL** Suprafața: 20 700 km²	**QATAR** Suprafața: 11 525 km²	
EMIRATELE ARABE UNITE Suprafața: 83 600 km²	**KUWAIT** Suprafața: 17 818 km²	**SIRIA** Suprafața: 185 180 km²	

CAUTĂ ȘI DESCOPERĂ
MARI PERSONALITĂȚI: pp. 12-13
LOCURI CELEBRE: pp. 27, 31, 33

Asia Centrală

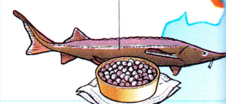




Vastele regiuni din Asia Centrală, departe de mare, erau străbătute, încă din Antichitate, de către negustorii care transportau covoare, țesături de mătase, mirodenii și vase rafinate de-a lungul unei căi comerciale numite Drumul Mătăsii. Chiar dacă în această regiune cea mai mare parte a teritoriului este deșertică, cu munți înalți și stâncoși, acolo unde există apă și teren fertil se cultivă cereale, pomi fructiferi, legume și bumbac, datorită intensei călduri solare.

DIMENSIUNILE STATELOR

AFGANISTAN Suprafața: 645 807 km²	**KAZAHSTAN** Suprafața: 2 724 900 km²
ARMENIA Suprafața: 29 743 km²	**KÂRGÂZSTAN** Suprafața: 199 900 km²
AZERBAIDJAN Suprafața: 86 600 km²	**TADJIKISTAN** Suprafața: 143 100 km²
GEORGIA Suprafața: 69 500 km²	**TURKMENISTAN** Suprafața: 488 000 km²
IRAN Suprafața: 1 648 195 km²	**UZBEKISTAN** Suprafața: 447 400 km²



Caviarul, o delicatesă, *constă în icre de sturion*

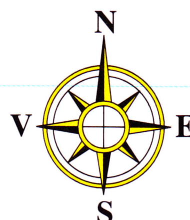
Marea Neagră
Caucaz
Marea Caspică
GEORGIA
Tbilisi
ARMENIA
AZERBAIDJ
Erevan
Baku
TURCIA
Tabriz
Lacul Urmia
Munții
IRAK
KUWAI

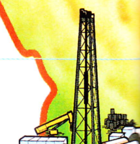


Lacul Aral s-a redus la jumătate, deoarece cursul afluenților săi a fost deviat pentru irigații

DATE ULUITOARE

★ Canalul Karakum, care a transformat deșertul din Turkmenistan într-o regiune de producție a bumbacului, are o lungime de 1 400 km.





Petrolul se rafinează *și se transformă în produse ca benzina și plasticul*

1 2 3 4 5 6 7 8

A B C D E

0 800 km

RUSIA

Cocorii siberieni migrează din Rusia de Nord către Asia de Sud

Astana

Uralsk

Karaganda

KAZAHSTAN

Ural

Cosmodromul din Baikonur era principala bază de lansare în misiunile spațiale ale Uniunii Sovietice

Lacul Balhaș

Aterau

Oi



Cereale

Lacul Aral

Sârdaria

Alma Ata

Aktau

Biskek

Pik Pobedy

UZBEKISTAN

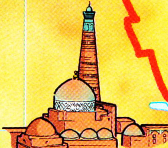
KÂRGÂZSTAN

Mti. Tian Șan

Hiva

Tașkent

CINA



Minarete din Hiva

Karakum

Vârful Lenin

Vârful Comunismului

Bumbac

TADJIKISTAN

Pamir

TURKMENISTAN

Dușanbe

Așhabad

Hindukush

Moschee regală

Pasul Khyber

Mashhad

Cămile

Kabul

Teheran

Herat

IRAN

AFGHANISTAN

Estefan

Zagros

Persepolis, oraș construit în secolul al VI-lea î.Hr., a fost una dintre capitalele Persiei antice



PAKISTAN

Shiraz

Covoarele afgane sunt exportate în întreaga lume

Bandar Abbas

Raffineria di gas

Golful Arabic/Persic

CAUTĂ ȘI DESCOPERĂ
ISTORIA OMULUI: p. 27
ȘTIINȚA ÎN JURUL NOSTRU: p. 53

F G H I J

Regiunea indiană



India se întinde de la munții Himalaya, în nord, până la Oceanul Indian, în sud. Între cele două extremități, câmpii însorite alternează cu dealuri mici, dens populate de locuitori care muncesc în sate agricole și în orașe industriale suprapopulate. Nepal și Bhutan sunt ținuturi între munți, în timp ce Bangladesh este o țară în câmpie, deseori inundată de marile sale fluvii.



DATE ULUITOARE

★ Pe lângă cele două limbi oficiale (hindi și engleza), in India se mai vorbesc 14 limbi principale și peste 1 500 secundare.

DIMENSIUNILE STATELOR

BANGLADESH
Suprafața: 147 570 km²

BHUTAN
Suprafața: 46 640 km²

INDIA
Suprafața: 3 287 263 km²

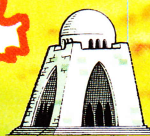
MALDIVE
Suprafața: 298 km²

NEPAL
Suprafața: 147 181 km²

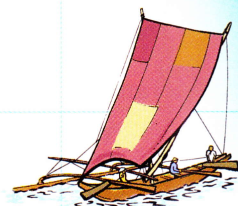
PAKISTAN
Suprafața: 796 096 km²

SRI LANKA
Suprafața: 65 610 km²

Karakorum
Sringar
Islamabad
Rawalpindi
AFGANISTAN
Lahore
Faislamabad
Amrits
Multan
PAKISTAN
IRAN
Indus
Thar
Hyderabad
Karachi
I N
Ahmadaban
Mumbay (Bombay)
Munții G
OCEANU INDIAN



Mormântul monument *al lui Mohammed Ali Jinnah, fondatorul Pakistanului modern, decedat în 1948*



Pavilionu Aurit



Puțini își pot permite o mașină, prin urmare, trenurile sunt mereu aglomerate



Casă dintr-un sat

OCEANUL INDIAN
INDIA



Cocotier

Male
MALDIVE
0 250 km

Ambarcațiune de pescuit

K2

Himalaya

CHINA

Leopardul zăpezilor, *o felină montană, este o specie rară, pe cale de dispariție*

Vârful Everest

NEPAL

Kathmandu

Thimphu

BHUTAN

Brahmaputra

Delhi

Agra

Taj Mahal

Lucknow

Jaipur

Gwalior

Gange

BANGLADESH

Dhaka

INDIA

Chittagong

Bhopal

Kolkata (Calcutta)

Tigrii trăiesc *în special în rezervații, dar numărul lor scade*

Narmada

Golful Bengal

Nagpur

Godavari

Bumbac

Munții Gații de Est

Hyderabad

Krishna

Vara, regiunea *este udată de ploile musonice*

Bangalore

Chennai (Madras)

În apropierea orașului *Bangalore se ridică mai mult de o mie de temple*

Kochi

Jaffna

Trincomalee

Frunzele subțiri *de ceai sunt culese cu mâna*

SRI LANKA

Colombo

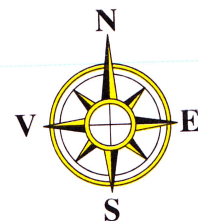
MUNŢII HIMALAYA

Himalaya, cel mai înalt lanţ muntos, se află la graniţa dintre India, China şi Nepal. Aici se ridică Everest, muntele cu cel mai înalt vârf din lume. Cele mai semeţe zece vârfuri din lume fac parte din lanţul muntos Himalaya şi din Karakoram



Muntele Everest are o înălțime de 8 848 m

0 — 800 km







CAUTĂ ŞI DESCOPERĂ

LOCURI CELEBRE: pp. 44-45
MAMIFERELE: pp. 34-35



F G H I J

1

Regiunea Chinei

2



China este o națiune enormă. Principalele orașe moderne se află în est, aproape de coastă. Regiunea centrală a țării este înțesată de sate în care se practică agricultura și creșterea animalelor, în timp ce în partea de nord se întinde Deșertul Gobi, o zonă vastă predominant aridă, pietroasă și nisipoasă. Deșertul cuprinde și o parte din Mongolia, unde întinsele câmpii sunt acoperite de ierburi.

3

4

5



Femeie ce transportă saci de orez abia recoltat (unul din produsele agricole cele mai importante din China)

6

7

8

Păstorii mongoli și *familiile lor locuiesc în corturi de pâslă denumite „iurte"*

Altai

MO

Ŭrŭmqi

Iac

Deșertul Taklimakan

Grotele miilor de Buddha, *din Duanhuang, sunt decorate cu mii de picturi religioase*

Qinghai Hu

Palatul de iarnă din *Potala a fost construit pentru liderii religioși numiți Dalai-Lama*

INDIA

CHI

Himalaya

Chang Jiang

NEPAL

Lhasa

BHUTAN

INDIA

Ursul Panda petrece până la 15 ore pe zi mâncând bambus

Mekong

Tropicul Racului

L



0 800 km

A B C D E

RUSIA

Habsugul

Ulan Bator

MONGOLIA

Cămile

Deşertul Gobi

Urs brun

Tigru

Marele Zid *Chinezesc are o lungime de 6 350*

Harbin

Changchun

Shenyang

COREEA DE NORD

Pyeongyang

Seul

COREEA DE SUD

Daegu Busan

Marele Zid Chinezesc

Beijing

Tianjin

Taiyuan

Xining

Lanzhou

CHINA

Xi am

Huang He

Lucrare în teracotă

Qingdao

Marea Galbenă

Şantier naval

Nanchio

Hefei

Shanghai

Wuhan

Chengdu

Chang Jiang

Chongoing

Coline calcaroase

Kunming

Guilin

Xi Jiang

Guangzhou (Canton)

Macao

Xianggang (Honk Kong)

Hong Kong este *alcătuit dintr-o peninsulă şi peste 230 de insule*

Marea Chinei de Sud

Hainan

VIETNAM

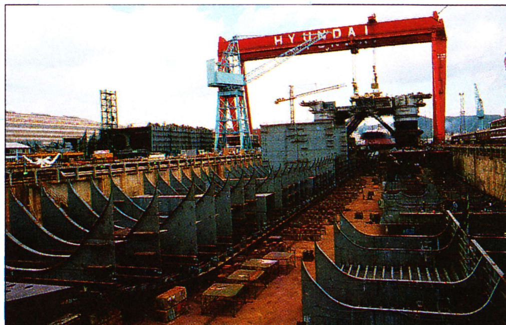
Marea Chinei de Est

Joncă

Taipei

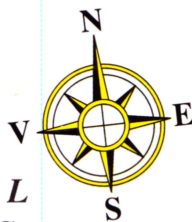
TAIWAN

OCEANUL PACIFIC



În Coreea de Sud există cele mai mari şantiere navale din lume

DIMENSIUNILE STATELOR
CHINA Suprafaţa: 9 572 900 km^2
COREEA DE NORD Suprafaţa: 122 762 km^2
COREEA DE SUD Suprafaţa: 99 646 km^2
MONGOLIA Suprafaţa: 1 564 160 km^2
TAIWAN Suprafaţa: 36 202 km^2



DATE ULUITOARE

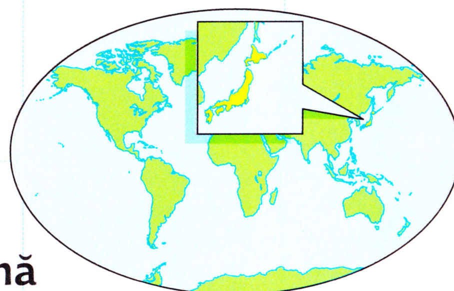
★ China are peste 1,3 miliarde de locuitori, echivalentul a o cincime din populaţia mondială.

CAUTĂ ŞI DESCOPERĂ
PLANETA PĂMÂNT: pp. 32-33
MAMIFERELE: pp. 32-33

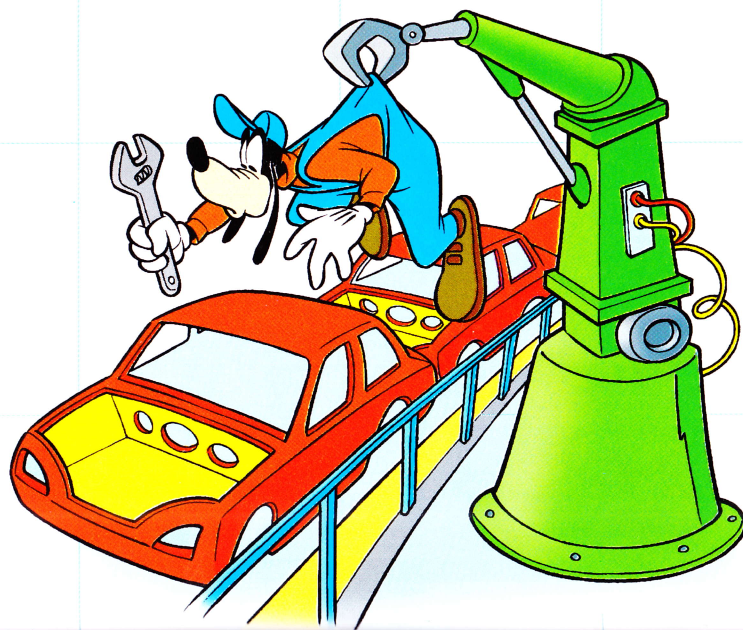
F G H I J



Japonia



La est de China și Coreea se află patru mari insule cu climă temperată în nord și subtropicală în sud. Împreună cu alte 3 000 de insule mai mici, formează Japonia,una din cele mai avansate țări din punct de vedere tehnologic. Multe ramuri ale industriei japoneze care produc automobile, jocuri video, aparate foto și alte aparate electronice sofisticate, au filiale în diferite țări ale lumii. Teritoriul Japoniei este afectat de frecvente cutremure.



Una din cele *mai importante industrii este cea automobilistică, unde se utilizează roboții*

Kendo este un tip de arte *marțiale japoneze în care se utilizează săbii de lemn, conform unei tradiții inaugurate de anticii samurai*

Ainu din insulele din *nord este considerată populația inițială a Japoniei*



Calmarii sunt foarte consumați în Japonia. Cei mai mari pot ajunge până la 20 m în lungime

Marea Japoniei

6

DIMENSIUNILE STATULUI

JAPONIA
Suprafață: 372 824 km²

J A P O N I A



Shinkansen, sau
„trenul glonț", se deplasează cu o viteză de 272 km/h

7

Tōkio

Zokohama

Fuji



Pavilionul Aurit a fost
construit ca templu budist în 1394

Kyoto

Nagoya

OCEANUL PACIFIC



Toni

8

Kobe

Osaka

Strâmtoarea Coreei

Hiroshima

Shikoku



Kochi

9

Fukuoka

Kyushu

Nagasaki

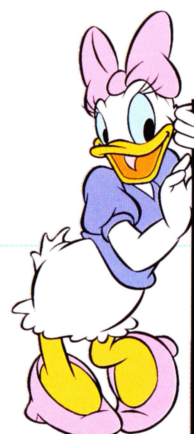
Miyajima torii (Poarta templului)
conduce către Insula Sanctuarului. Ridicându-se pe un pământ supus mareelor, pare că plutește pe apă Japonia



Cel mai înalt vârf din Japonia este Fuji Yama, un vulcan inactiv din apropiere de Tokyo

10

Kagoshima

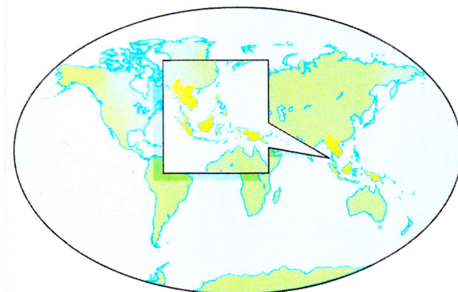


DATE ULUITOARE

★ Tokyo unul din cele mai mari orașe din lume: are peste 12 milioane de locuitori, mai mult decât triplul populației întregii Noii Zeelande.

CAUTĂ ȘI DESCOPERĂ
MIJLOACE DE TRANSPORT: pp. 52-53
LOCURI CELEBRE: p. 19

1



Asia de Sud-Est

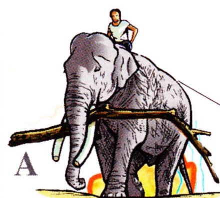
2



În această zonă se află o peninsulă îngustă, insule vaste precum Sumatra, Borneo și Noua Guinee și în jur de 20 000 de insule mici. Clima caldă și umedă, cu ploi intense, favorizează cultivarea orezului, a fructelor exotice, a ceaiului, cafelei, trestiei de zahăr, măslinului.

3

4

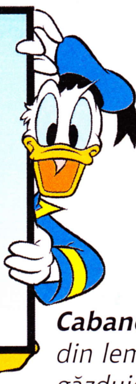


Elefanții transportă trunchiurile *prețiosului copac tek mai în siguranță decât orice mașină*

INDIA
CHINA
Tropicul Racului
Irrawaddy
Salween
Mandalay
MYANMAR
LAOS
Ha Noi
Chiang Mai
Chao Praya
Vinetiane
Yangon (Rangoon)
Mekong
Hue
THAILANDA
Daweu
Bankok
VIETNAM
CAMBODGIA
Phnom Penh
Nha Trang
MALAEZIA PENINSULARĂ
Golful Thailandei
Thanh Pho Hi Chi Minh (Saigon)
Marea Chinei de Sud
Hat Yai
Bandar Seri Begawan
Kota Kinabalu
MALAYSIA
Medan
Lacul Toba
Kuala Lumpur
BRUNEI
SABAH
Melaka
Johor Baharu
SARWAK
Kuching
SINGAPORE
Borneo
Sumatra
Urangutan
Banjarmasin
OCEANUL INDIAN
Palembang
Raflesia
INDO
Krakatoa 813
Jacarta
Ciava
Surabaya
Bandung
Yogiakarta
Bali
0 800 km

5

DATE ULUITOARE



★ În 1883, explozia erupției vulcanului Krakatoa, în Indonezia, s-a resimțit până la Brisbane, Australia, la 5 230 km distanță.

Cabanele tradiționale, *din lemn, funie și paie găzduiesc 10 sau mai multe familii*

6



7

Multe păduri din Malaysia au fost despădurite pentru a exporta lemnul

Varanul de Komodo, cea mai mare șopârl[ă] *din lume, poate atinge o lungime de 3 m*

8

A B C D E



În Filipine, orezăriile (câmpurile inundate pentru cultivarea orezului) sunt săpate în terase pe versanții abrupți ai dealurilor



DIMENSIUNILE STATELOR

BRUNEI
Suprafața: 5 765 km²

CAMBODGIA
Suprafața: 181 035 km²

FILIPINE
Suprafața: 300 076 km²

INDONEZIA
Suprafața: 1 860 360 km²

LAOS
Suprafața: 236 800 km²

MALAYSIA
Suprafața: 329 847 km²

MYANMAR
Suprafața: 676 577 km²

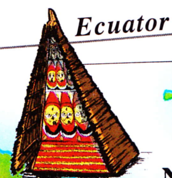
PAPUA NOUA GUINEE
Suprafața: 462 840 km²

SINGAPORE
Suprafața:704 km²

THAILANDA
Suprafața: 513 115 km²

VIETNAM
Suprafața: 320 315 km²





„Casele spiritelor" sunt *edificii sacre în care se spune că locuiesc spiritele și divinitatea*



Primii colonizatori (melanezienii) *trăiesc în zona occidentală a Noii Guinee*



CAUTĂ ȘI DESCOPERĂ
MAMIFERELE: p. 54
LOCURI CELEBRE: pp. 30-31



F G H I J

Africa de Nord

Maroc, Algeria, Tunisia, Libia și Egipt se află în Africa de Nord și sunt în mare parte ocupate de Sahara, regiunea deșertică cea mai mare și cea mai călduroasă din lume. Coastele Africii de Vest, din Senegal până în Nigeria, sunt mai ploioase.

Numărul nomazilor tuaregi se apropie de un milion

Citrice

Moscheea lui Djenne

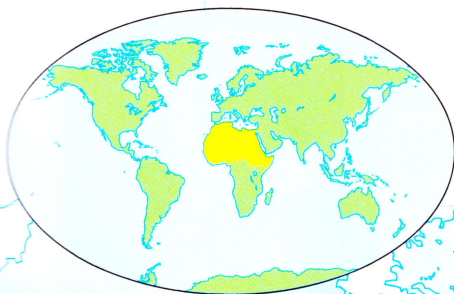
DIMENSIUNILE STATELOR

Stat	Suprafața
ALGERIA	Suprafața: 2 381 741 km²
BENIN	Suprafața: 112 622 km²
BURKINA	Suprafața: 270 764 km²
CAPUL VERDE	Suprafața: 4 033 km²
CIAD	Suprafața: 1 284 000 km²
CÔTE D' IVOIRE	Suprafața: 320 763 km²
EGIPT	Suprafața: 1 001 449 km²
ERITREEA	Suprafața: 121 100 km²
ETIOPIA	Suprafața: 1 127 127 km²
GAMBIA	Suprafața: 11 295 km²
GHANA	Suprafața: 238 533 km²
DJIBOUTI	Suprafața: 23 200 km²
GUINEEA	Suprafața: 245 836 km²
GUINEEA-BISSAU	Suprafața: 36 125 km²
LIBERIA	Suprafața: 111 369 km²
LIBIA	Suprafața: 1 759 540 km²
MALI	Suprafața: 1 248 574 km²
MAROC	Suprafața: 458 730 km²
MAURITANIA	Suprafața: 1 030 700 km²
NIGER	Suprafața: 1 267 000 km²
NIGERIA	Suprafața: 923 768 km²
SENEGAL	Suprafața: 196 722 km²
SIERRA LEONE	Suprafața: 71 740 km²
SOMALIA	Suprafața: 637 657 km²
SUDAN	Suprafața: 2 503 890 km²
TOGO	Suprafața: 56 600 km²
TUNISIA	Suprafața: 164 150 km²

DATE ULUITOARE

★ Picturile rupestre din sudul Algeriei, de acum 8 000 de ani, ne informează că, demult, Sahara era acoperită de o vegetație ierboasă.

AFRICA DE NORD



Tunis
TUNISIA
Marea Mediterană
Tripoli
Puț petrolier
Bengasi
Porto Said
Alexandria
Cairo
Sfinxul și Marea *Piramidă, opere ale egiptenilor*
Nil
Canalul Suez
LIBIA
EGIPT
Tropicul Racului
Assuan
Lacul Nasser
Marea Roșie
Sahara
Struț
Tibesti
Curmalul produce *fructe dulci și oferă umbră și lemn*
N
V
E
S
NIGER
CIAD
SUDAN
ERITREEA
Asmara
Rețineți că țara *de origine a cafelei este Etiopia*
Khartoun
Nilul Albastru
Nilul Alb
Lacul Ciad
N Djamena
Puț petrolier
DJIBOUTI
Djibouti
Trestie de zahăr
Addis Abeba
SOMALIA
CAMERUN
REPUBLICA CENTRAFRICA
ETIOPIA
Ghepard
Ibex nubian
REPUBLICA DEM. CONGO
KENYA
Mogadiscio
Equatore
UGANDA
0 800 km



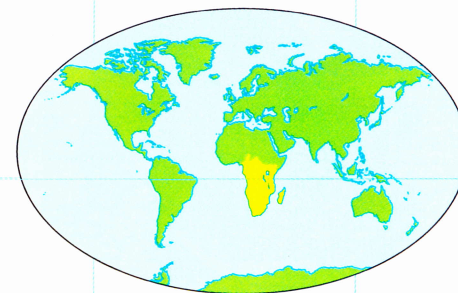
Cea mai mare parte din Sahara este acoperită cu dune enorme de nisip, dar se întâlnesc și vaste întinderi stâncoase și munți

CAUTĂ ȘI DESCOPERĂ
PLANETA PĂMÂNT: pp. 52-53
PĂSĂRILE: pp. 10-11

F G H I J

Africa Centrală

Africa Centrală, traversată de Ecuator, are o climă tropicală, cu ploi intense și temperaturi ridicate. Alternează pădurile dese, văile largi udate de râuri și platouri. În Africa de Est, în special în Kenya și Tanzania, există numeroase parcuri protejate, în care trăiesc animale sălbatice, precum lei, rinoceri, girafe, hipopotami și gazele. Regiunea produce lemn, cupru și alte materiale de export.



DIMENSIUNILE STATELOR

AFRICA DE SUD
Suprafața: 1 220 813 km²

ANGOLA
Suprafața: 1 246 700 km²

BOTSWANA
Suprafața: 581 730 km²

BURUNDI
Suprafața: 27 834 km²

CAMERUN
Suprafața: 475 442 km²

INSULELE COMORE
Suprafața: 1 862 km²

CONGO
Suprafața: 342 000 km²

GABON
Suprafața: 267 667 km²

GUINEEA ECUATORIALĂ
Suprafața: 28 051 km²

KENYA
Suprafața: 582 646 km²

LESOTHO
Suprafața: 30 355 km²

MADAGASCAR
Suprafața: 587 041 km²

MALAWI
Suprafața: 118 484 km²

MAURITIUS
Suprafața: 2 040 km²

MOZAMBIC
Suprafața: 799 380 km²

NAMIBIA
Suprafața: 824 115 km²

REPUBLICA CENTRAFRICANĂ
Suprafața: 622 436 km²

REPUBLICA DEMOCRATICĂ CONGO
Suprafața: 2 344 858 km²

RWANDA
Suprafața: 26 338 km²

SÃO TOMÉ ȘI PRíNCIPE
Suprafața: 1001 km²

SEYCHELLES
Suprafața: 455 km²

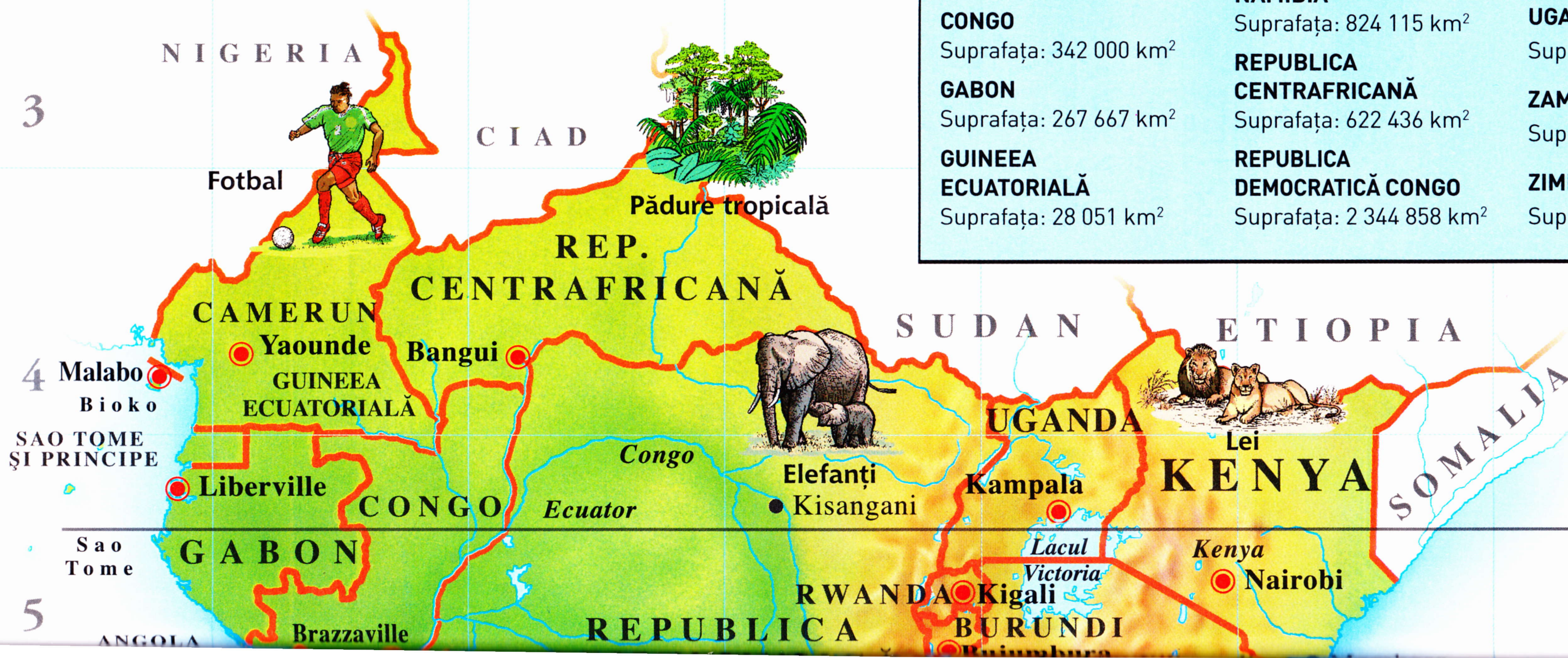
SWAZILAND
Suprafața: 17 364 km²

TANZANIA
Suprafața: 945 000 km²

UGANDA
Suprafața: 241 038 km²

ZAMBIA
Suprafața: 752 614 km²

ZIMBABWE
Suprafața: 390 757 km²



6

Rinocerii, vânați pentru coarnele lor, sunt pe cale de dispariție

7

Apa din Cascada Victoria, care are o lățime de 1 600 m, cade într-un canion de la o înălțime de 122 m



8

Diamantele sunt extrase și prelucrate pentru a obține bijuterii

9

OCEANUL ATLANTIC

ANGOLA
Luanda
Lacul Tanganyika
TANZANIA
Dar es Salaam
Lacul Malawi/Nyassa
Niassa
Banane
Girafe
ZAMBIA
Lukasa
MALAWI
Lilongwe
Blantyre
NAMIBIA
Okavango
Harare
ZIMBABWE
Bulavayo
MOZAMBIC
Beira
Walvis Bay
Windhoek
BOSTWANA
Limpopo
Gaborone
Pretoria
Maputo
Johannesburg
Mbabe
SWAZILAND
Războinic zulu
Orange
Kimberley
Bloemfotein
Maseru
Durban
LESOTHO
REP. AFRICA DE SUD
Cape Town
Tropicul Capricornului
OCEANUL INDIAN
COMORE
Moroni
Canalul Mozambic
Pădure tropicală
MADAGASCAR
Antanavario

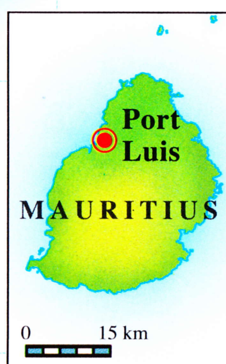
Cameleonii își schimbă culoarea pentru a se mimetiza cu mediul

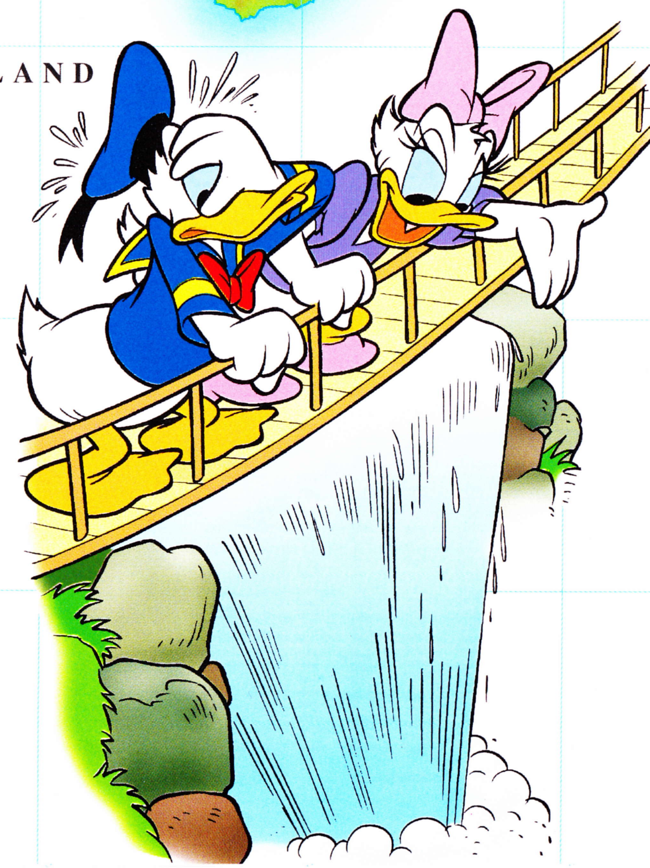
0 800 km

10

DATE ULUITOARE

★ După sezonul ploios, apa care cade pe minut din Cascada Victoria poate umple 265 de bazine olimpice.





CAUTĂ ȘI DESCOPERĂ

PLANETA PĂMÂNT: pp. 48-49
MAMIFERELE: pp. 40-41

1

Canada

DIMENSIUNILE STATULUI

CANADA

Suprafață: 9 984 670 km²

2 **Canada este cel de-al doilea stat din lume ca suprafață, după Rusia. În raport cu vecinul său sudic, Statele Unite, are mai puțini locuitori, care**
3 **trăiesc în special în orașele din lungul graniței cu Statele Unite. Insulele din nordul extrem, locuite de eschimoși sau inuiți, depășesc Cercul polar arctic. Mai la sud, în schimb,**
4 **tundra vastă cedează locul suprafețelor enorme deluroase acoperite de păduri. În toată Canada, chiar și în provinciile din sud cu cea mai blândă climă,**
5 **iarna este lungă și aspră.**

Totemurile sunt sculpturi *mari din lemn făcute de indienii Haida de pe coasta de vest*

OCEANUL ARCTIC
Victoria
Alaska (SUA)
TERITORII
Yukon
TERIT. YUKON
Makenzie
Lacul Urșilor
Logan
Lacul Sclavilor
Ursul
Munții Stâncoși
CAN
ALBERTA
Munții Coastei
Athabasca
Saskatchewan de Nord
Edmonton
COLUMBIA BRITANICĂ
Vancouver
Calgary
Saskatoon
Vancouver
Victoria
Saskatchewan de Sud
Hochei pe gheață
STATELE
0 800 km

6 **Enormele silozuri din provincia Québec sunt utilizate pentru păstrarea grânelor, care se transportă în special pe mare**

7



8

A B C D E



DATE ULUITOARE

★ Cei 8 900 km de graniță dintre Canada și Statele Unite constituie cea mai lungă graniță care nu este apărată din lume.



Caiacul este unul din multele sporturi practicate de canadieni în vastele lor spații naturale

Ellesmere

GROENLANDA (DAN.)

Urs polar

NUNAVUT

Golful Baffin

Inuiții locuiesc *într-un vast teritoriu ce le aparține, denumit Nunavut*

Strâmtoarea Davis

Baffin

Inuit

DE NORD-VEST

Cercul polar arctic

Gâscă de Canada

Iqaluit

OCEANUL ATLANTIC

Frunza de arțar *este simbolul național al Canadei*

Castor

Golful Hudson

Arțar

TERRA NOVA

ADA

Vase spărgătoare de gheață

St. John's

MANITOBA

Poliția canadiană călare, denumită *mounty*

QUEBEC

INSULA PRINȚUL EDUARD

Lacul Winnipeg

Castelul Frontenac

ONTARIO

NOUA SCOȚIE

Cereale

Winnipeg

Quebec

Halifax

Lacul Superior

San Lorenzo

Montreal

NEW BRUNSWICK

Lacul Huron

Ottawa

N

V

E

S

UNITE

În CN Tower din Toronto *se află restaurantul rotund situat la cea mai mare altitudine din lume (347,5 m)*

Lacul Ontario

Toronto

Cascada Niagara

Lacul Erie

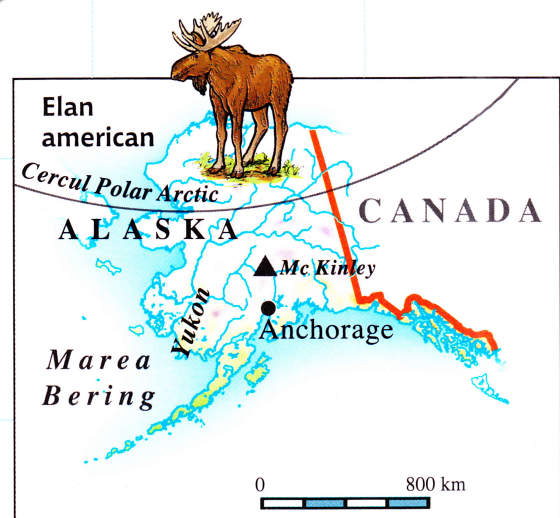
CAUTĂ ȘI DESCOPERĂ

PICTURI ȘI SCULPTURI: p. 16
PLANTELE: p. 47

F G H I J

Statele Unite ale Americii

Statele Unite ale Americii, sau SUA, este cea de-a patra țară ca mărime din lume și una dintre cele mai bogate. Acoperă o suprafață egală cu o treime din circumferința terestră și include și enormul stat Alaska, ce se află în nord-vest, la granița cu Canada. SUA este compusă din 50 state, dintre care al 50-lea, Hawaii, se află în Oceanul Pacific.





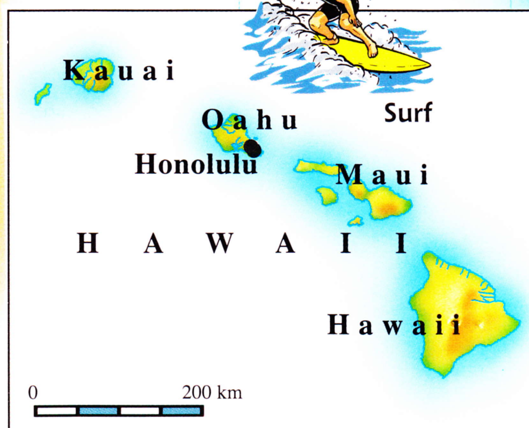
Podul Golden Gate

Seattle
WASHINGTON
Columbia
OREGON
Munții Coastei
Fotbal american
IDAHO
MONTANA
Schi
Munții Stâncoși
WYOMING
NEVADA
Salt Lake City
UTAH
Denv
San Francisco
CALIFORNIA
COLO
Los Angeles
San Diego
Colorado
ARIZONA
NEW MEXIC
MEXIC

Marele Canion *(Grand Canyon) urmează pe o lungime de 1 830 m cursul râului Colorado*



Hollywood este *capitala industriei cinematografice americane*







Parcul Yellowstone, din Wyoming, declarat în 1872, a fost primul parc național din Statele Unite



DATE ULUITOARE

★ Înainte să înceapă să fie vânați, în SUA trăiau în jur de 70 de milioane de bizoni. Astăzi au mai rămas în jur de 200 000 de exemplare.

Pe versantul Muntelui Rushmore, *în Dakota de Sud, au fost sculptate figurile a patru președinți ai Statelor Unite*

Cascada Niagara se află *la granița dintre Canada și Statele Unite*



DIMENSIUNILE STATULUI

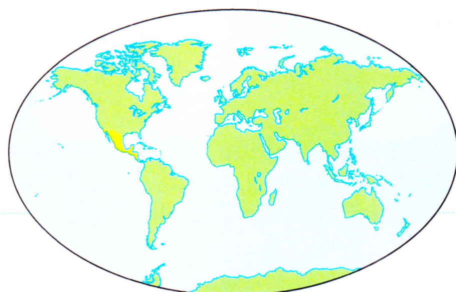
STATELE UNITE ALE AMERICII (SUA)
Suprafața: 9 372 614 km²

CAUTĂ ȘI DESCOPERĂ
MARI PERSONALITĂȚI: p. 37
LOCURI CELEBRE: p. 10

America Centrală



Spectaculosul lanț muntos Sierra Madre caracterizează o parte din peisajul Mexicului, pe ale cărui câmpii fertile se cultivă cereale, cafea și bumbac, în timp ce în regiunile aride din nord se practică creșterea animalelor în *ranch* (ferme). Îngusta fâșie de pământ care unește Mexicul de America de Sud se numește America Centrală. În această regiune se găsesc vulcani și munți acoperiți de păduri tropicale dese.





Efectele inundației cauzate de uraganul Roxanne, la Xbacab Campeche în Mexic (1995)

Tijuana

Peninsula California

Golful California

Cactus

Chihuahua

Quetzal

Sierra Madre de Vest

Sierra Madre de Est

Rio Grande

STATELE UNITE

Monterrey

Golful Mexic

Tropicul Racului

Guadalajara

Ciudad de Mexico

Popocatepelp

Veracruz

MEXIC

Sierra Madre de Sud

Acapulco de Juarez

Yucatan

BELIZE

Belmopan

GUATEMALA

Guatemala

HONDURA

Tegucigalpa

San Salvador

EL SALVADOR

NICARAGU

Managua

COSTA RICA

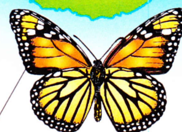
OCEANUL PACIFIC



Barcă cu pânze



Ruine ale piramidelor *vechii civilizații maya, apărută cu mii de ani în urmă*



În fiecare an, fluturii *reginei Alexandra parcurg în zbor 3 000 de km, din regiunea Marilor Lacuri, din Statele Unite în America Centrală*

DATE ULUITOARE

★ Ciudad de Mexico se află pe locul unui vechi lac. Chiar dacă acesta a dispărut, unele clădiri vechi construite din materiale grele s-au afundat în pământ, care a cedat destul de ușor, astfel încât, în prezent, multe se află sub nivelul străzii.



DIMENSIUNILE STATELOR

ANTIGUA ȘI BARBUDA
Suprafața: 442 km²

BAHAMAS
Suprafața: 13 939 km²

BARBADOS
Suprafața: 431 km²

BELIZE
Suprafața: 22 965 km²

COSTA RICA
Suprafața: 51 102 km²

CUBA
Suprafața: 100 886 km²

DOMINICA
Suprafața: 754 km²

EL SALVADOR
Suprafața: 21 041 km²

GRENADA
Suprafața: 344 km²

GUATEMALA
Suprafața: 108 889 km²

HAITI
Suprafața: 27 700 km²

HONDURAS
Suprafața: 112 492 km²

JAMAICA
Suprafața: 10 991 km²

MEXIC
Suprafața: 1 958 201 km²

NICARAGUA
Suprafața: 130 373 km²

PANAMÁ
Suprafața: 75 501 km²

PUERTO RICO
Suprafața: 9 104 km²

REPUBLICA DOMINICANĂ
Suprafața: 48 671 km²

SAINT KITTS ȘI NEVIS
Suprafața: 269,4 km²

SANTA LUCIA
Suprafața: 617 km²

SAINT VINCENT ȘI GRENADINE
Suprafața: 389 km²

TRINIDAD ȘI TOBAGO
Suprafața: 5 128 km²

Uraganele provoacă vânturi violente și ploi torențiale

0 800 km

BAHAMAS
Nassau
INSULELE TURKS ȘI CAICOS
ANGUILLA (BRIT.)
SAINT KITTS ȘI NEVIS
INSULELE VIRGINE BRITANICE (BRIT.)
ANTIGUA E BARBUDA
INSULELE VIRGINE (SUA)
MONTSSERAT (BRIT.)
Havana
CUBA
REPUBLICA DOMINICANĂ
San Juan
GUADALUPA (FRANȚA)
PUERTO RICO
Hispaniola
DOMINICA
Trestie de zahăr
HAITI
Santo Domingo
Port au Prince
Insulele Antilelor Mici
MARTINICA (FRANȚA)
Marile Antile
BARBADOS
SANTA LUCIA
INSULA CAYMAN (BRIT.)
Kingston
JAMAICA
Scufundare în apele unei bariere de corali
SAINT VINCENT ȘI GRENADINE
GRENADA
ANTILELE OLANDEZE (OLANDA)
Marea Caraibilor/ Marea Antilelor
Curacao
Bonaire
Port of Spain
TRINIDAD- ȘI TOBAGO
ARUBA
N E S V

Canalul Panama permite navelor să treacă din Oceanul Atlantic în Pacific

VENEZUELA
Canalul Panama
San Jose
Panama
PANAMA
COLUMBIA
I
J

CAUTĂ ȘI DESCOPERĂ
LOCURI CELEBRE: pp. 25, 52-53
PLANETA PĂMÂNT: p. 42

1

Nordul Americii de Sud

2

America de Sud este traversată de Amazon, al doilea fluviu ca lungime și primul ca debit (volum) de apă. Fluviul străbate pădurea ecuatorială, care acoperă jumătate din Brazilia și unde trăiesc mii de specii de plante și de animale.

3

Munții Anzi se întind de-a lungul coastei de vest, La Paz fiind capitala aflată la cea mai mare altitudine din lume.

4



Anticul oraș *monumental Machu Picchu a fost readus la lumină în 1911*

5



6

Pădurea amazoniană este cea mai vastă pădure ecuatorială din lume



Indigenii din zona lacului *Titicaca construiesc bărci și case din trestie*

7

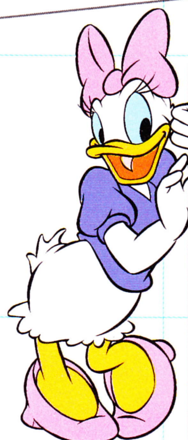
Numele insulei provine de la broaștele țestoase gigante care traiau odată în acest teritoriu



INSULELE GALAPAGOS

Galápagos, un grup de 12 insule din Pacific, la o distanţă de 310 km de coastă, sunt faimoase pentru faună şi floră, aici existând specii care nu se mai găsesc în altă parte.

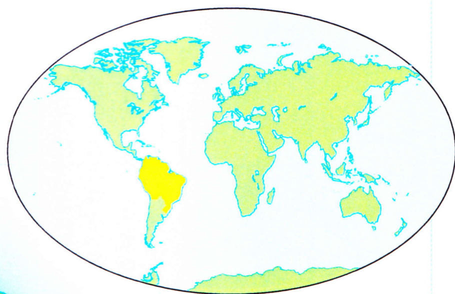
8



DATE ULUITOARE

★ **Lacul Titicaca este situat în munții Anzi, între Bolivia și Peru, la 3 810 m. Este lacul aflat la cea mai mare altitudine din lume, navigabil cu ambarcațiuni mici.**

A B C D E





George Town
Paramaribo
GUYANA
SURINAM
Cayenne
GUYANA FRANCEZĂ
Pădure ecuatorială
Ecuator
Fluviul Amazon
Manus
Belem
Madeira
Tapajos
Xingu
BRAZILIA
Natal
Recife
OCEANUL ATLANTIC
Tocantis
Mato Grosso
Salvador
Brasília
Trestie de zahăr
Colibrì
Parana
PARAGUAY
Sao Paulo
Rio de Janeiro
ARGENTINA
URUGUAY
N
V
E
S
0 800 km
F G H I J

Fotbalul este sportul național *al Braziliei, unica țară care a participat mereu la campionatele mondiale*

Leneșul cel greoi se *prinde de copaci cu capul în jos și se mișcă foarte lent*

Statuia lui Hristos care *domină Rio de Janeiro are o înălțime de 30 m*

DIMENSIUNILE STATELOR

BOLIVIA
Suprafața: 1 098 581 km²

BRAZILIA
Suprafața: 8 514 876 km²

COLUMBIA
Suprafața: 1 141 748 km²

ECUADOR
Suprafața: 256 370 km²

GUYANA
Suprafața: 214 999 km²

GUYANA FRANCEZĂ
Suprafața: 83 534 km²

PERÚ
Suprafața: 1 285 216 km²

SURINAM
Suprafața: 163 820 km²

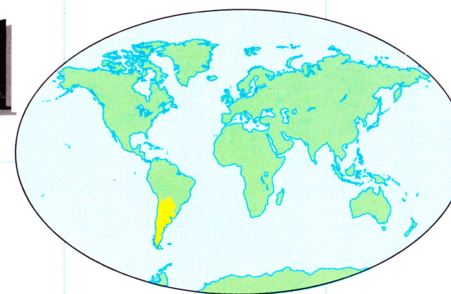
VENEZUELA
Suprafața: 916 445 km²



CAUTĂ ŞI DESCOPERĂ
PICTURI ŞI SCULPTURI: **pp. 50-51**
MAMIFERELE: **pp. 16-17**

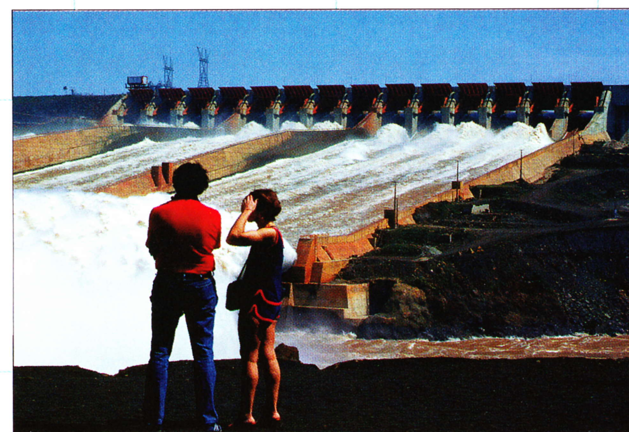
A B C D E F G H

Sudul Americii de Sud



Din Ushuaia, cel mai sudic oraș din lume, impunătorul lanț muntos din Anzi străbate în lungime America de Sud. Chile se află aproape în
1 întregime în munți.

La est se întind vastele câmpii din Argentina, reci și aspre în sud, dar care în nord se transformă în câmpii ușor vălurite și podișuri netede, acoperite de o vegetație ierboasă (pampas), care
2 se continuă în Uruguay. Aici se întâlnesc multe ferme și multe industrii legate de creșterea animalelor și de agricultură.



Hidrocentrala Itaipú, care produce energie electrică pentru Brazilia și Paraguay, este cea mai mare din lume prin puterea instalată

Condorul din Anzi, una din păsările cele mai mari din lume, are o deschidere a aripilor de peste 3 m

3

DIMENSIUNILE STATELOR
ARGENTINA Suprafața: 2 780 403 km²
CHILE Suprafața: 756 102 km²
PARAGUAY Suprafața: 406 752 km²
URUGUAY Suprafața: 176 215 km²

4

5

PERU

BOLIVIA



Baraj ul Itaipú

Paraguay

PARAGUAY

Pilcomayo

Tropicul Capricornului

Deșertul Atacama



Asuncion

Fluviul Salado



Paraná

OCEANUL PACIFIC

BRAZILIA

Nandù este o pasăre mare ce nu poate zbura, asemănătoare struțului. Femela depune 50 de ouă deodată

6

Alpaca, rudă îndepărtată a cămilei, *trăiește la altitudini mari în Anzi și, alături de lamă, este folosită pentru transportul de mărfuri la piață*



7

MINE DE CUPRU

Chile este principalul producător mondial de cupru. La Chuquicamata, în nordul ţării, pe un platou părăsit din Anzi, se află cea mai mare carieră de cupru din lume. Cuprul extras este exportat peste tot în lume şi se utilizează pentru fabricarea produselor din bronz şi alamă.

8

9

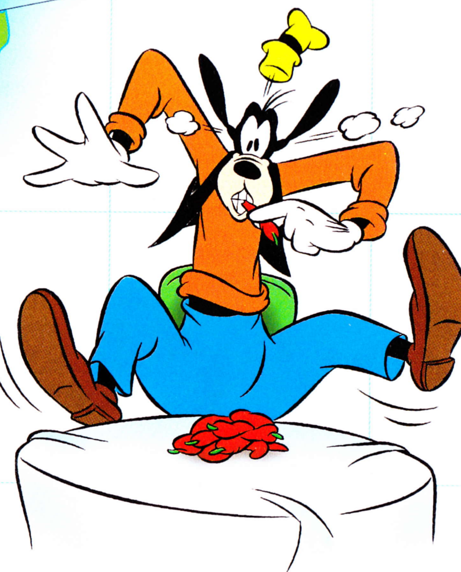


10

În mina din Chuquicamata lucrează mii de locuitori ai locului



Cerealele sunt cultivate *în pampasurile umede din est*



Cartofii și ardeiul iute sunt originare din America de Sud

În Insulele Falkland, din Atlanticul *de Sud, se află în jur de 2 500 de locuitori*



Elefant de mare

DATE ULUITOARE

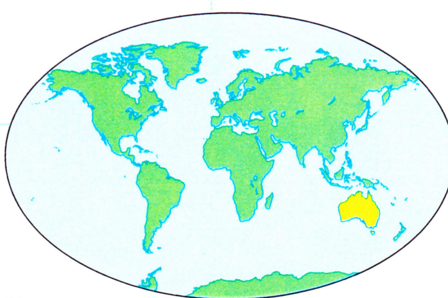
★ **Hidrocentrala Itaipú produce mai multă electricitate decât orice alt baraj din lume, având o putere instalată de 12 600 megawaţi.**

CAUTĂ ŞI DESCOPERĂ

PĂSĂRILE: p. 10

PLANETA PĂMÂNT: pp. 55-51

Australia





Australia este o insulă mare și bogată, dar slab populată. Orașele principale se află în apropierea coastei, deoarece partea centrală a țării este ocupată de un deșert arzător. Între deșert și coastă se află în schimb vaste zone agricole, denumite *outback*, unde se cresc milioane de oi și vite. În sud se cultivă cereale și viță de vie și în multe regiuni din țară se extrag cărbuni, fier, aur și diamante.

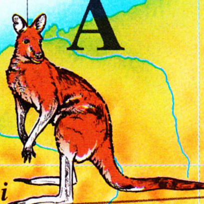
Marea Timor

Darwin

TER

AUSTR

Cangurii sunt marsupiale, mamifere care se întâlnesc doar în Australia





Struț

Tropicul Capricornului

Deşertul Gibson

Ayers Rock

AUSTRALIA DE VEST

AU

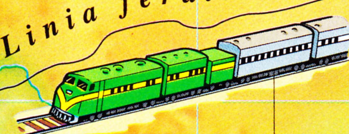
Marele Deşert Victoria

Dingo

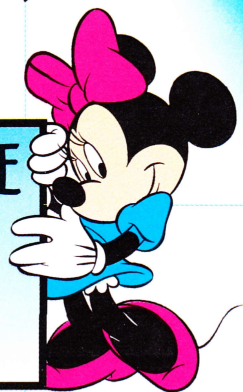
Linia ferată India Pacific

Nullarbon Plain

Perth



Marele Golf Australian



DATE ULUITOARE

★ Australia este pe primul loc în lume, ca netezime și altitudine medie, și pe al doilea, prin regimul său secetos.

Calea ferată dintre oceanele Indian și Pacific traversează Australia de la Perth la Sydney



Uluru (Ayers Rock), din centrul continentului, este un loc sacru pentru aborigeni, populația băștinașă a Australiei



În Australia soarele este foarte puternic: este, prin urmare, necesar să porți pălării și ochelari de soare și să te protejezi cu creme solare

AUSTRALIA

Marea Arafura

Mușuroi de termite

Golful Carpentaria

Pen. Capului York

Cairns

Scufundare în apele unei bariere de corali

Marea Barieră de Corali

TERITORIUL DE NORD

Picturi rupestre aborigene

AUSTRALIA

Munții Macdonnell

Munții Marii Cumpene de Ape

***Marea Barieră de Corali** se întinde pe 2 000 km și este cea mai lungă din lume*

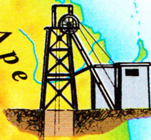
Alice Springs

QUEENSLAND

Deșertul Simpson

***Koala își petrece** viața în copaci, hrănindu-se cu frunze de eucalipt*





Mină de cărbuni



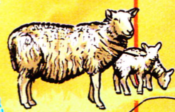
AUSTRALIA DE SUD

Brisbane

Lacul Eyre



Arborele de cauciuc



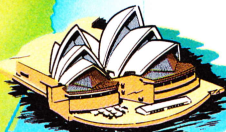
Oi

NOUA GALIE DE SUD

Darling

Munții Marii Cumpene de Ape

***Spre bucuria surferilor,** pe coasta de est se formează cele mai spectaculoase valuri din lume*



Opera din Sydney

Sydney

Adelaide

Murray

Canberra

Kosciuszko

VICTORIA

Melbourne





Barcă cu pânze

Strâmtoarea Bass

TASMANIA

Marea Tasman

Hobart

0 — 800 km

DIMENSIUNILE STATULUI
AUSTRALIA
Suprafața: 7 703 429 km^2

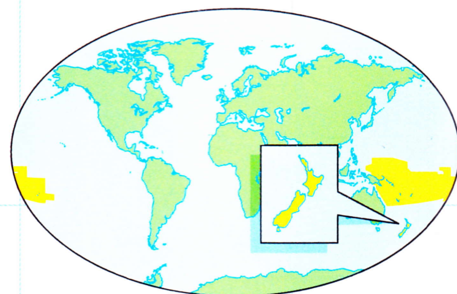
CAUTĂ ȘI DESCOPERĂ

LOCURI CELEBRE: pp. 10-11
MAMIFERELE: pp. 12-13

F G H I J

Noua Zeelandă





Noua Zeelandă este constituită din două insule principale: Insula de Sud, cu vârfuri muntoase acoperite de zăpadă (dintre care unele depășesc 3 000 de metri), numite Alpii Sudici și Insula de Nord, unde există păduri și vulcani activi. Acum o mie de ani, populația maori, originară din insulele din Pacific, s-a stabilit în Noua Zeelandă, iar acum două secole, aici sau stabilit și englezii. Cea mai mare parte a locuitorilor trăiește în Insula de Nord.

0 400 km

OCEANUL PACIFIC

NOUA ZEELANDĂ

Auckland

Insula de Nord

Hamilton

Rotorua

Lacul Taupo

Ruapehu

Strâmtoarea Cook

Wellington

Alpii Sudici

Cook

Christchurch

Insula de Sud

Dunedin

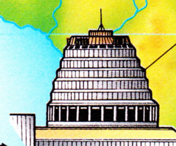
Stewart



Sculpturile maori *decorează faimoasele izvoare calde din jurul*



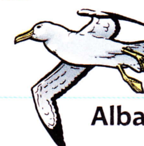
Oi



Palatul *Parlamentului este numit Stupul*



Rugby



Albatros



DATE ULUITOARE

★ Cu o înălțime de 3764 m, Muntele Cook, de pe Insula de Sud, este cel mai înalt vârf din țară.

★ În 1992, prăbușirea unei stânci din vârf, i-a redus înălțimea cu 6 m.



Muntele Ruapehu, din Insula de Nord, face parte dintr-un lanț de vulcani activi

Pasărea kiwi, devenită simbol *național, trăiește în păduri și nu poate zbura*

DIMENSIUNILE STATULUI

NOUA ZEELANDĂ

Suprafața: 270 534 km^2

Insule din Pacific

DIMENSIUNILE INSULELOR DIN PACIFIC
Suprafața totală a uscatului: 90 650 km^2
Suprafața totală a mării: nu mai puțin de 51 800 000 km^2

Pacificul este înțesat de mii de insule, nu toate locuite, multe apărute în urma activității vulcanice de pe fundul mării.

Locuitorii trăiesc mai mult din pescuit, cultivarea legumelor și comerț. Pe unele insule se extrag minerale și se cultivă cocotieri, bananieri, palmieri de avocado și vanilie.

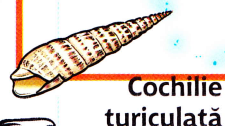


Nuca de cocos, din care se obține un ulei, crește în palmieri înalți și subțiri

OCEANUL PACIFIC

INSULELE MARIANE DE NORD (SUA)
MARSHALL
GUAM (SUA)
STATELE FEDERATE ALE MICRONEZIEI
Cabană din frunze de palmier
HOWLAND (SUA)
BAKER (SUA)
Kingman (SUA)
PALMYRA (SUA)
JARVIS (SUA)
CHRISTMAS (KIRITIMATI)
Recifele de coral sunt resturi ale unei bariere de corali ridicată la suprafață de activitatea vulcanică
Ecuator
PAPUA NOUA GUINEE
NAURU
KIRIBATI
INSULELE TOKELAU
Port Moresby
INSULELE SOLOMON
Honiara
TUVALU
SAMOA
Apia
Insulele Marchize
POLINEZIA FRANCEZĂ (FRANȚA)
VANUATU
Port Vila
FIJI
Suva
TONGA
INSULELE COOK
Tahiti
PITCAIRN (BRIT.)
AUSTRALIA
NOUA CALEDONIE (FRANȚA)
Nuku Alofa
Tropicul Capricornului
NIUE (N.Z.)
SAMOA AMERICANĂ
INSULELE WALLIS ȘI FUTUNA (FRANȚA)
TERITORIUL INSULELOR DIN MAREA CORALI
INSULA KERMADEC (N.Z.)
NORFOLK (AUSTRALIA)
N
V
E
S
0
3200 km


Fregată


Perlă neagră

Cochilie turiculată

CAUTĂ ȘI DESCOPERĂ
PĂSĂRILE: pp. 10-11
PLANETA PĂMÂNT: pp. 20-21

F G H I J K

Regiunile polare

DIMENSIUNILE STATULUI
ANTARCTICA Suprafața: 14 107 637 km²
GROENLANDA Suprafața: 2 166 600 km²
OCEANUL ARCTIC Suprafața: 14 060 000 km²



Regiunile din nordul extrem și din sudul extrem al Terrei, denumite regiuni polare, sunt acoperite de gheață. Paralela din jurul Polului Nord (latitudine 66,5 de grade) se numește Cercul Arctic și delimitează aproximativ calota polară, un ocean înghețat, o uriașă banchiză, înconjurată de uscat.

Enorma regiune de la Polul Sud, delimitată de Cercul polar antarctic, se numește Antarctica și este o zonă de uscat acoperită de o calotă de gheață.



Aisbergurile sunt blocuri enorme de gheață (din care cea mai mare parte se află sub apă), care s-au desprins dintr-un ghețar și care plutesc pe mare

Banchiza de gheață *acoperă Oceanul Arctic atât iarna cât și vara*

ALASKA (SUA)

Cercul Polar Arctic

Foci din Groenlanda

Urs polar

OCEANUL ARCTIC

CANADA

Polul Nord se află în mijlocul Oceanului Arctic, pe banchiza de gheață

Inuit pe un snowmobil

GROENLANDA (DANEMARCA)

Godthab Nuuk

Cașalot

Vase spărgătoare de gheață

0 1200 km

ISLANDA

FINLANDA

SUEDIA

NORVEGIA



DATE ULUITOARE

★ Pe perioada iernii, mările din jurul Antarcticii îngheață, dublând suprafața acesteia.

CAUTĂ ȘI DESCOPERĂ
MAMIFERELE: pp. 24-25
PLANETA PĂMÂNT: pp. 46-47

F G H I J



Glosar de cuvinte-cheie

Arid: Pământ nefertil sau pe care nu cresc plante, din cauza uscăciunii.

Câmpie: O suprafață întinsă de teren plan.

Canal: O cale navigabilă construită de om pentru nave și ambarcațiuni.

Climat: Modelul obișnuit de vreme dintr-o zonă de-a lungul timpului.

Colonizator: Persoană care se mută într-un ținut nou pentru a lucra și trăi.

Continent: Unul din cele șapte mari mase de pământ în care suprafața terestră s-a împărțit. Cele șapte continente sunt Asia, Australia, America de Nord, America de Sud, Europa, Africa și Antarctica.

Cultură: Modul de viață construit de un grup de persoane și transmis din generație în generație.

Deșert: O zonă în care plouă foarte puțin, prin urmare, există o vegetație foarte săracă. Deșerturile pot fi foarte călduroase sau foarte reci.

Ecuator: Linia imaginară ce trece prin mijlocul Pământului, împărțindu-l în două emisfere.

Export: Orice bunuri, precum produsele din ferme și produsele din fabrică trimise în străinătate pentru a fi vândute.

Ghețar: Un râu de gheață ce se mișcă încet de-a lungul unei văi.

Glob: O sferă acoperită cu o hartă reprezentând suprafața Pământului.

Golf: O parte dintr-un ocean sau o mare ce se extinde spre uscat.

Graniță: Linia ce separă o țară, provincie sau regiune de o alta.

Industrie: O activitate ce produce bunuri, precum industria oțelului. Multe dintre industrii implică existența unor uzine mari.

Insulă: O bucată de pământ înconjurată în totalitate de apă.

Irigație: Udarea terenurilor și culturilor cu ajutorul țevilor, pulverizatoarelor, canalelor sau prin inundare.

Izvor termal: Apă ce țâșnește din pământ după ce a fost încălzită de activitatea vulcanică sub suprafața Pământului.

Lac: O suprafață întinsă de apă dulce sau sărată înconjurată de pământ.

Latitudine: O modalitate de măsurare a distanței de la Ecuator către Polul Nord și Polul Sud. Latitudinile sunt marcate pe hartă prin linii paralele.

Longitudine: O modalitate de măsurare a distanței prin linii imaginare, numite meridiane,



ce unesc Polul Nord cu Polul Sud.

Maritim: Ce se referă la mare.

Muson: Vânt periodic, caracteristic sudului Asiei, cauzând un anotimp excesiv de ploios, vara, și unul uscat, iarna.

Oază: O zonă din deșert din jurul unui puț sau al unui izvor. O oază are de obicei suficientă apă pentru a sprijini viața plantelor.

Pampas: Numele dat unor câmpii întinse și ierboase din America de Sud.

Peninsulă: O fâșie lungă și îngustă de pământ ce se întinde în mare.

Petrol: O substanță minerală lichidă extrasă de sub scoarța terestră. Este de asemenea numit țiței și se rafinează pentru a obține combustibili și alte materiale.

Plantație: Un tip de fermă, unde un anumit tip de cultură, precum trestia de zahăr sau bumbacul este cultivată în cantități mari.

Poli: Punctul cel mai nordic și punctul cel mai sudic ale Pământului.

Prerie: Numele dat câmpiilor întinse și ierboase din America de Nord, în special.

Recif de corali: O creastă din material asemănător cu piatra dintr-o mare cu ape de suprafață calde, produsă de milioane de mici polipi solzoși de animale.

Rezervație: Un areal protejat, pentru viețuitoare pe cale de dispariție.

Rocă minerală: Una din numeroasele substanțe ce se găsesc în scoarța Pământului. Unele roci minerale pot fi extrase și utilizate pentru a fabrica alte materiale.

Scară: Măsura prin care distanțele reale sunt transpuse prin reducere proporțională pe hărți.

Simboluri cheie: O listă ce explică simbolurile utilizate pe o hartă. Acestea sunt de asemenea denumite colectiv legendă.

Tradiție: O idee sau credință transmisă din tată-n fiu.

Tropical: Ce ține de Tropice, fâșia de pământ și mare din jurul centrului Pământului între Tropicul Racului și Tropicul Capricornului. Țările tropicale sunt de obicei călduroase în cea mai mare parte a anului.

Teritoriu dependent: Un teritoriu ce nu deține un sistem de guvernare propriu și este controlat de o altă țară.

Țară independentă: Țară condusă de un guvern propriu.

Țară: O zonă cu limite geografice exacte, unde de obicei oamenii vorbesc aceeași limbă și împărtășesc o serie de tradiții.

Ținut mlăștinos: O zonă de șes ce este umedă în cea mai mare parte a timpului.

